

İngiltere muharebeden korkuyor

Bazı Avrupa devletlerinin bugünkü karışık vaziyetten istifadeye kalkmalarından endişe edilmektedir

Bazı mebuslar İngiltere'nin tehlikede olduğunu söylediler

Avrupanın en civcivli günleri içinde bulunuyoruz

Londra siyasî mahafili umumî vaziyet karşısında endişe duymaktadır

Orta Avrupada bugünlerde mühim siyasî hâdiselerin çıkması muhtemel görülmektedir

Londra 7 (Husufi muhabirimiz bildiriyor) — Bugünkü gazeteler Avrupanın umumî vaziyeti etrafında pek bedbinane yazılar yazmak - tadırlar. İngiltere yeni teslimat programile Avrupada sulhun nazımı vaziyetine geçebilmekte çok gecik - miştir. O vakite kadar kendilerini sıkışık vaziyette gören devletlerin, bugünkü şeraitten istifadeye kal - kışmalarından kurtulmaktadır.

Bilhassa Orta Avrupada bugün - leri mühim siyasî hâdiselerin çık - ması pek muhtemel görülmekte - dir. Avusturya Başvekili Surnig'in Nisanda Romaya yapacağı ziyaret, bu hâdiselerin kapısını açacak ma - hiyette görülmektedir.

Aeman sefiri Von Ribbentrop yeni bir Lokarno misakı yapılması hak - kında İngiltere tarafından vakı olan teklife verdiği şifahi cevaplarda, ortaya böyle bir misakın akdini im - kânsız bırakacak şartlar sürmüştür.

Bugünkü Avrupa'yı idare eden üç baş: Hitler, Musolini, Baldwin

İngiltere bu misakın akdinden ümi - dini kesmiş gibidir.

Londradaki siyasî muhafil Avru - panın bugünkü umumî vaziyeti kar - şısında derin bir endişe içindedir. Avam kamarasında da millî müda - faaya ait kanunlar müzakere edi - lirken, bazı meb'uslar İngiltere'nin

tehlike altında bulunduğunu söy - lemişlerdir. Herkes İngiltere'nin niyet altına alınması için hükümetin müracaat ettiği bütün tedbirleri tas - vip etmektedir. Eski nazırlardan oÇreil, açık ve devamlı bir siya - set takip etmesini istemiştir.

Sovyet sefir - leri arasında değişiklikler

Moskova (Husufi) — Hariciye komiseri Litvinofun riyaseti alt - ında Kremlin sarayında içtima eden Sovyet Rusyanın Uzak şark ve Baltık devletlerindeki sefirleri mühim kararlar almış - lardır. Siyasî gayretlerin Uzak şarka tevcihine karar verilmiş - tir. Bu sebebledir ki sefirlerden bazıları arasında değişiklikler yapılacaktır.

Yeni Memurlar Kanunu Mart Sonunda Meclis - den Çıkacak

Ankara 7 (Husufi Muhabiri - Geçen çarşamba günü liman - lar kanununun martın sonunda Büyük Millet Meclisinde mü - zakeresine başlanacaktır. Yeni kanun baremin bazı esaslarını tadil etmekle beraber memur olma, terfi etme, tekaüt olma hususlarında da yeni hüküm - leri ihtiva etmektedir.

Dahiliye vekili Dört yolda!

Mersinden Adanaya dönmüş olan Dahiliye Vekili B. Şükrü Kaya bu sabah Dört yola hareket etmiştir. Akşam Adanaya döne - ceğdir.

Vekilin daha birkaç gün Ada - nada kalacağı zannedilmektedir.

Anadoluyu ihya edecek Bir teşebbüs

Bütün Anadolu - ya bir merkez - den elektirik verilecek

İstanbul Elektrik Şirketi de satın alınıyor

Ankara, 7 (Husufi Muhabirimiz bildiriyor) — İstanbul Elektrik Şirketinin İstanbul belediyesi namına satın alınması yo - lundaki etüt ve te - şebbüsler bir hayli ilerlemiştir. Yakın bir zamanda bu yolda şirkete tek - lifler yapılması bek - lenebilir.

Diğer taraftan al - dığımız malûmata gö - re hükümet bütün Ana - doluyu ehyâ - edecek bir elektirik Ali Çetinkaya teşebbüsü üzerinde bulunmaktadır. Nafia Vekâletinde alakadar muta - hassısların yaptıkları etüt ve pro - jeler ilerlemektedir. Bu teşebbüs tahakkuk ettiği takdirde bütün Anadolu üç dört mintakaya ayrı - lacak ve bir merkezden bütün bu mintakalar cereyan alacaktır. Bu merkezin tesis için 30-40 milyon lira arasında inşa masrafı yapıla - caktır.

Gümrük İnhisar - lar Vekili bu sa - bah geldi

Dün akşamki ekisprele Ankara'dan hareket eden gümrük ve inhisarlar vekili Ali Rana Tar - han, bu sabah saat dokuzda İstan - bula gelmiştir.

Vekil, burada kaldığı müddetce İnhisarlar umum müdürü Mithat ve gümrükler baş müdürü B. Mustafa Nuri ile görüşüp bazı izahat ala - cak, yeni gümrük teşkilâtını göz - den geçirecektir.

İkinci toplantı yarın yapılıyor

Hiç bir yeni iddiayı dinle - mek için kulaklarımızda boş yer yoktur

Cenevredeki faaliyet - Demirgömeçli - ler - Müşahit hey'et

Müşahitler ra - porunu ancak önümüzdeki hafta içinde ve - rebilecekler

Cenevre, 7 (Husufi) — Hata - yın anayasasını tanzim edecek komitenin ilk toplantısını yaptı - ğını bildirmiştim. Komite ikinci içtimasını pazartesi günü yapa - caktır. Bu ikinci toplantıda Fran - sızların Suriye murahhaslarına bir vasıta olarak ortaya bazı yeni iddialar atacakları tahmin edil - (Delam 2 ncide)

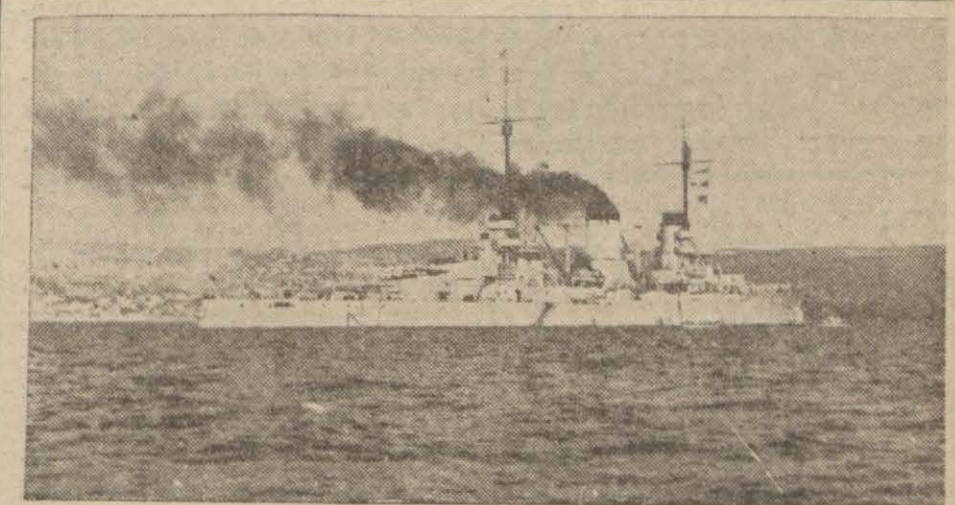
Dün gece Cenevreye giden müş - şahit heyetli reisi B. Holştta

Macaristan Hariciye Nazırı söylüyor

"Monarşist rejimi değiştirmek isteyen eller kırılacak,"

Macaristandaki hükûmet darbesi hakkında bu sabah aldığımız tafsilât

(Yazısı 2 nci sayfada)

Fürk deniz kuvvetleri arasında bir kaç tane daha eşini bütün milletel beraber görmek istiyak arzusunda olduğumuz Aslan Yavuzdan bir görünüş

İtalyaya büyük harp ge - mileri ismarlıyoruz

Gemilerin inşa bedelleri maden kömürü ile ödenecek

Donanmamız bugün Köstencede bekleniyor (Yazısı 2 nci sayfada)

Selânikte tevkifler

Selânikte hükûmet aley - hine çalışan gizli bir teşkilât yakayı ele verdi

Ankara, 7 (Husufi Muhabirimiz bildiriyor) — Yunan polisi, Selânik şeh - rinin Harilaos mintasında hükûmet aleyhine çalışan gizli bir teşkilât meydana çıkarmıştır. Teşkilât reisi Andronis ile karısı derhal tevkif olunarak adllara nefyedilmişlerdir. Teşkilâtın diğer mensupları da tevkif olunmuşlardır.

Balkan paktı

B. Eden Balkan paktı hakkında Avam kamarasında izahat verdi

"Balkan paktı sul - hun muhafızıdır,, Yugoslav - Bulgar paktı

Londra 7 (Husufi muhabirimiz - den) — Sosyalist meb'uslardan Ben Rayli, avam kamarasında hariciye nazırı B. Eden'den Balkan paktının Atina toplantısı ve Yugoslav Bul - gar paktı hakkında bazı sualler sormuştur. Bu suallere Eden şu ce - vabı vermiştir.

Balkan paktı bizi ve dünyayı memnun edecek bir paktır. Yugos - lav - Bulgar paktında Balkan anla - şması paktının ruhu uygundur Balkan paktı, Balkanlarda sulhun muhafızıdır. Binaenaleyh bütün Balkanlar anlaşmasına doğru Yu - goslav - Bulgar paktı, atılmış kuvvetli bir adımdır.

Bay Eden bir diplomatta konuşuyor

Adliyede neler görülüyor?

Paralı kaynana kızını damadından ayırıyor

“Eğer bu hayta ile oturursan sana ne çanta, ne iskarpin..”

Kaynana davayı kazanınca kızı ağılıyor, fakat kendisi hayattan ve zaferden memnun gülüyordu

Adliyede koridorlar, en mü-kemmel tetkik yerleridir. Ora-da, bir çok şeyler görüp duya-bilirsiniz. Çünkü, samî de, da-vacı da, suçlu da, avukat ta, şahit te, kalorifere yaslanıp uyuk-layan ıssız de orada görülür.. Orada dinlenir..

Üçüncü kat merdivenlerinden çıkıyorlardı.. Genç kız, yetmiş-lik gibi görünen, sırtında şal, e-linde baston taşıyan ihtiyarın koluna girmişti. İhtiyar kadın, derin derin soluyor, dört basa-makta bir, duruyorlar, dinleni-yordu.

Koridoru daha kolaylıkla yü-riydüler.. Hukuk mahkemelerin-den birinin kapısına karşı pen-cerenin önünde durdular. Ka-napeler doluydu. İhtiyar, pen-cerenin dibine yavaş yavaş çök-tü.

Sırtını duvara yasladı. Tabas-onra:

— Sayan! diye söze başladı. O hınzır cankula barışsın a-ma, bir daha benim yüzümü gö-remezsin.

— Canım, anne anneciğim. Cocuğun ağız var, dili yok. Sa-hende hanımın sözüle iş yapıyo-ruz. Dostu varmış ta gezerler -ken gözile görmüşmüştü. Halbuki onun da ne aşıfte olduğunu ben bilirim. Belki de fındırdı.. Ra-sim aldırma.. Onun için uy-durdu bunu..

— Elin gül gibi kızına iftira etme.. Onu ben bilirim. Şu ka-darcıktan elimde büyüdü. Ra-hmetli anacığından ziyade bana dokuldu.. Haydi o uyduru-yor.. Pencereden kâtip Hasim Efendinin kızı ile isaretleştiği de mi yalan? Göziyle gördüm.

— Dişi köpek kuyruğunu sal-lamasa erkek köpek ardından gider mi? İşaret ettise bile, kim bilir, Şekkar da nasıl yaltaklan-mıştır. Genç erkek bu.. Hem o-nunla ben oturacağım.. Sana ne kuzum anne anne?

— Haanaa!.. Simdi anladım.. Sen o haytaı seviyorsun.. Ko-luna çiftler çiftler takın ta eve gelirse ağızını acımayacaksn a-ma, ben bu vastan sonra evimi iki kanlı edemem. İşte o kadar söylüyorum. Dişin, tasın.. İşi-ne nasıl çölersen öyle var.. So-nra demediydi demel. Simdi ha-rısın ta çıkarsın ama, bir daha semtime uğratmam. El ele ve-rin.. varın; ne haliniz varsa gö-rün!

— Kızma, şeker anne anneci-ğim.. Oılan sana ne vanti? Val-lahi, bunlar hep Sahindenin uy-durması.

— Haydi o öyle.. Evimize ge-leli sekiz ay oldu. Bir gün eline iki okka etmek mi alıp getirdi. Ben böyle akşamlara kadar han-ta gibi sokaklarda gezin te iş güc yapmıyan adamdan hazzetmem.

Çocuklara Müjde

Babalarının, ağabeyle-rinin, annelerinin ve abialarının tarafından çok sevilen

Son Telgraf

Önümüzdeki cumar-tesi gününden itibaren sizin için de bir sayfa açacaktır.

Bu sayfada en güzel hikâye, bilgi köşeleri ve eğlenceli yazılarla:

Bol mükâfath

Bilmeceler bnlacaksınız Tafsillatı bekleyiniz

Yunan toprak-larından geçen Trenler

Bu husustaki müzakereler neticelendi ve iki taraf arasında tam bir itilâf hasıl oldu

Edirneye giderken Yunan toprak-larından geçen 33 kilometre demir yolunda hangi kanunların cari ola-casına dair Yunan delegesile şehrimizde yapılar müzakereler bitmiş ve bir nokta müstesna olmak üzere her hususta tam bir itilâf hasıl ol-muştur. İtilâfı kalan tek nokta hakkında Ankaradan gelecek emre göre hareket edilecektir.

Üzerinde anlaşma hasıl olan nok-talar arasında, Yunan memurları -nın tren, Yunan topraklarından ge-çerken bilet kontrolü yapmaları tek-lifinin kabul edilmiş olması da var-dır. Bundan başka evvelce her iki hükümetin müşterek kanunları tat-bik edilirken bu defa herhangi bir vukuat anında, hâdisa hangi to-praklarda meydana geldiyse o top-rak sahibi hükümetin kanunu cari olacağı esası da kabul edilmiştir.

Biletiz seyahat edenlere gelince: Bunlar yakalandıkları anda tren den indirilmeyecek, tabasına göre aç ya-kın istasyona kadar götürülecektir. 33 kilometre için Lozan muah-e-desi sırasında hazırlanmış olan ni-zamname, yukarıdaki esaslar dahi -linde tatil edilecektir.

İtalyay gemi Ismarlıyoruz.

Roma 7 [Husuf muhabirimiz bildiriyor] — Havas ajansı bugün verdiği servisinde Türk hükümeti-nin İtalyan tezgâhlarına bir kaç tane büyük harp gemisi sip riş edeceğini teyit etmektedir. Bu ge-milerin inşa bedeli ri Türk maden kömürleri ile ödenecektir. Gemi-er bir yıl içinde inşa ve teslim edil-miş olacaktır.

Türk donanmasının yakında İtalyan limanlarına yapacağı dost-luk ziyaretleri de teyit edilmektedir.

Donanma köstencede bekleyinler.

Köstence 7 [Husuf muhabirimiz bildiriyor] — Karadenizde manevra yapılmakta bulunan Türk donan-masından bir kısmının bugün Köstenceye bir dostluk ziyareti yap-ması beklenmektedir. Türk ba-hriyeleri dost ve müttelik Ro-manya'lar büyük bir hüsnü kabul hazırlamaktadırlar.

Dişarda

● İngiliz Akdeniz filosuna n en-sup olan ve manevralardan dönen onaltı gemi İspanyol sahillerinin kont-ölüne iştirak etmek üzere Cebelüttrâhiye gelmişlerdir.

KUÇUK HABERLER

● Komünistlik tahrikâtından maznun şair Nazım Hikmet ve ar-kadaşlarının muhakemesine 17 mar-ta başlanacaktır.

● Donanmamızın hizmetinde kullanılmak üzere dün Bermenden 60 tonluk bir romorkör gelmiştir.

● Gazi köprüsünün tecrübe ameliyatı ilerlemektedir. Unkapanı ve Haliç cihetlerinde iki taraflı kazıklar çakılmaktadır.

● İzmir mahsullerini reklâm et-mek maksadile martın 20 sinde bir Ege gecesi verilecektir.

● Emniyet sandığı yüzde yirmi beşi peşin verilmek şartile, iki bin liraya kadar o'ân emlak için sekiz serede ve sekiz taksitle bedeli ödemek üzere taksitle satışa başlamıştır.

● Şehir dâhil ve haricindeki kargalarla müc-dele başlamıştır. İstanbul Ziraat müdürlüğüne bir karga getirene beş kuruş verile-cektir.

● İstanbul polisini takviye için yeniden haricden memur alınacak-tır. Bunun için yarın bir imlîhan yapılacaktır.

● 14 yıldır dünyayı dolaşan ve dört b'n konferans veron karı koca iki seyyah şehrimize gelmiş-lerdir.

● Hazırlanan bir kanunla bi-rinci sınıf nahiye müdür'lerine 35, ikinci sınıf müdürlere 30, üçüncü sınıflara da 25 lira aslî maaş ve-rilecektir.

● Memlekette tuz istihsalâtı fazlalaştırılacaktır. Fâturın yeni-den indirilmesi tetkik edilmektedir.

● Şirketi Havriye (Bogaziçini sevenler cemiyeti) namile yeni bir teşekkül kurmuştur.

● Türk sigara'arının haric piyasalarında da sürümü için İlgiliz ve Çek rejileri anlaşılacak üzeredir.

● Dün Mısır'dın şehrimize geldiklerini haber verdiğimiz Fransız, Polonyalı ve Alman tayyareciler bu sabah Atina'ya hareket etmişlerdir.

● İstanbul İcra Reisliğine 70 lira aslî maaşla Adliye Müfettişle-rinden Hamdi tayin edilmiştir.

● Yeşilayın İstanbul Lisesi kolu dün İstanbul erkek lise-sinde zengin bir müsamer ver-miştir. 28 Martta Üsküdar halk evinde de bir müsamer verile-cektir.

● Bir müddetten beri Avrupa-da bulunmakta olan Irak sefiri Na-ci Şevket dün şehrimize gelmiş ve akşam Ankara'ya hareket etmiştir.

● Yeni J'pon elçisi M. Toşinkio Ankaradan şehrimize gelmiştir.

● Sovyet Rusya'da işçi kadın-lar çoğalmaktadır. İnkilâptanteri kadın doktor-ların miktarı yirmi misli artmıştır.

Macar hariciye vekili söylüyor

Budapeşte 7 — (Husuf muhabi-rimizden) — Maca hariciye nazırı Kalman de Kanye, dün gece (Gert) salonlarında ecebî gazete muha-birlerine bir ziyafet verdi. Ziya-fette, Amerika, Çekoslovakya, İtal-ya, Avusturya, İsviçre, Almanya, Lehistan ve İngiliz gazetecilerle bir çok eski nazır ve meb'uslar ve Budapeşte bulunan Londra'daki (Taymis) gazetesinin sahip ve di-rektörü Djon Uolter ile oğlu ha-zır bulundular.

Ziyafet esnasında Macar nazırı şu sözleri söyledi:

— “Macarlar bütün devletlerle ve bilhassa Tuna havzasında bulunan hükümetlerle dostane münasebette bulunmak arzusunadadırlar. Yugos-lav - Bulgar paktnı bütün Macar-lar sempati ile karşılamışlardır. Bu paktn, şunurlu bir haricî siyaset do-ğurmuştur. Ve bu siyaset istikbal-de de bu şekilde takip edilirse çok feyizli neticeler verecektir. Bi zde aynı hedefe doğru yürümekte ve Yugoslavya ile yakınlaşmağı arzu etmekteyiz. Cenup komşumuza da-ha 1926 yılında yaptığımız teklif o vakitki bazı haricî manialar yüzün-den akim kalmıştı. Çünkü, Yugos-lavyanın menfaatleri öyle icap etti-riyordu. Şimdi tekrar, aynı gaye i-çin uğraşmaktayız. Bir buçuk yıl -danberi bu uğurda sarfettiğimiz e-mekler sayesinde eskârı umumî -yede büyük bir değişiklik hasıl ol-muştur. Bütün Macarlar Yugos-lavlarla dost olmak istemektedir-ler. Ben şahsen, askeri ittifaklar ak-di aleyhtarım. Macaristan Monar-gist bir rejim ile idare olunmaktadır. Bu rejimi değiştirmeye teşebbüs e-deceklerin elleri kırılmağa mah-kumdur. Macaristan bu rejimden vaz geçmeyecektir. Beynelmîlîl vaz-iyetin bugünkü nezaketi icabı ola-rak Macar tahtını şimdilik düştün-memektedir. Çünkü bu, bu günün meselesi değildir..”

(Oklu Haç) ve (Oraklı Haç) sağ-ı müfrit teşekküller Macaristanda siyasi büyük bir rol oynayacak kuv-vet ve ehemiyetlerini kaybetmişler -dir. Başvekil hâdisenin boğulduğunu söylemiştir.

Alman seifri Berline gidiyor

Dün Ankaradan geldiğini yaz-dığımız Alman sefiri Von Keller bu akşam Berline hareket edecek-tir. Von Keller'in bu seyahatinin Al-manya ile olan ticarî münasebeti-mizi düzeltileceği umulmakta ve bu bakımdan sefirin seyahatine ehemmiyet verilmiştir.

Sabah ve akşam başmuharrirleri ne yazıyorlar?

Cumhuriyet Ekonomik İstiklâlitiba-rile dünya nereye Gidivor ?

“Cumhuriyet, başmuharriri Yu-nus Nadi Vıvanadın gazetesine yazılarını göndermeğe devam et-mektedir. Cumhuriyet başmuhar-riri bugünkü yazısında genel sa-vaştan sonra milletler arasındaki eco-nomik münasebetlerde husule gelen zorluklardan bahsediyor.

Avrupada milletler arasındaki mübadele teşkilâtının anormal ol-duğu kadar müşkül ve muzur birşey olduğunu artık tasdik et-meyen kimse kalmamıştır. Şimdi bir takım memleketler bu zincir-leri kırmağa çalışıyor.

Bütün bu çalışma, belki büyük bir dünya iktisat konferansının toplanmasına sebep olur. Beki de devletler serbest mübadelede an-laşarak, kendilerince bu esasların düsturukamlı olduğunu ilan ederek dünyayı bir emrivaki önünde bırakırlar.

AÇIK SÖZ İstanbul Belediyesi

“Açık Söz”, arkadaşımız bu sa-bahki baş yazısında, İstanbul gibi geniş, dağınık ve yavaşlıardan ha-rap olmuş bir şehrin idaresi için mühim bir meseleyi mevzu tutu-yor. Hepimiz bu şehirde yaşadığımız için, ne mahrumiyetlere, ne iziyet-lere ve külfetlere katlandığımızı biliriz.

Fakat bu gazetenin başmuhar-riri daha nikbin davranarak, za-man farklarını hesabeden biri için İstanbul'u, Avrupanın ölen değil, iletir giden ve nisbi manasile mes'ut sayılabilecek olan biricik şehri addediyor.

Başmuharrir, sekiz yıl İstan-bula gelmemiş ve bu defa İs-anbulun dört yanını şoförden en büyük tüccarına kadar herkesle ayrı ayrı konuşarak iyice görmüş biri olarak, her fırsatla hücum edilen İstanbul Belediyesi'ne karşı ancak saygı ve takdir duyduğunu bir vazife addediyor.

Tan

Bir Haftalık Tarih
“Tan”, da Ahmet Emin Yalman bir haftalık siyasi hâdiselerin ta-rihcesini yazıyor. Bu hafta Avrupa sulhünün barometresi en aşağı de-recelere düşmüştür. Ribben trop'-un Lavipçideki nutku, büyük Fa-sist meclisinin kararları çok ger-gin ve karanlık bir vaziyet husule getirmiştir.

İlgiliz silâhlanmasında üç sarif hedef var gibi görünüyor: İngiltere-nin istediği zaman bu yarışta en öne geçebileceğini ispat ederek, yarışın kökünden önüne geçmek, Alman tecavüz emellerine karşı korunmak, Ahmer denizi kıyıların-da yerleşen İtalyanın Büyük Britan-ya imparatorluğunun irtibat yolları -nı ve Mısırlı tehdit etmesine karşı korunmak..

Haftanın mühim mes'elelerinden birisi de Habsburglar isidir. İtalya Habsburgların tahta geçmesini hoş görür, fakat İtalya bu noktada Alman siyasetinin Habsburg-ların avdetine şiddetle düşmanlık gösteren prensipleri karşısında fedakârlık ihtiyacını duymuş ve Habsburgların avdetine zid bir vaziyet almıştır.

Kurun

Memur köylünün aya-ğına gönderilecek
Kurun'da Asım Us köylü ile

— DIŞ — GİYASA

Yugoslavya Başvekilli Stoyadinoviçin nutku

Kıymetli dostumuz, Yugos-lav başvekilli doktor Stoyadi-noviç ayın dördünde Uskupiş-tina'da çok mühim bir nutuk söylemiştir. Yugoslavlar bizim en yakın dostlarımız oldukları için, bu nutku ecebî gazeteler-de çok büyük dikkat ve mem-nuniyetle okuduk.. Başvekil nu-tunda şunları söylemiştir:

“Yugoslavya ile dostluk pak-tını imzalayan Bulgaristan, di-ğer Balkan memleketlerle de yakınlaşmak hususunda bu su-retle ileri doğru bir hamle yap-mıştır..”

Stoyadinoviç, Balkan paktn ve küçük itilâf paktn prensip-le-rine uygun olan Yugoslav - Bul-gar paktnın, Balkanların umumî siyasi vasfı üzerine çok büyük tesiri olacağını söylemiş ve Sko-piştina, bu sözleri alkışlayarak, paktn tasvip etmiştir.

Stoyadinoviç, umumî sulh ve Avrupanın bugünkü vaziyeti hakkında şunları söylemiştir:

“Biz beynelmîlîl savaşın kuvvetlenerek, umumî sulh ve Yugoslav hudutlarına dokunul-mamasını istiyoruz. Milletler buçüne kadar kendi aralarında Milletler Cemiyeti müessesin-den daha güzel bir eser meydana koymamışlardır. Bunun için, biz bu müesseseve bütün mev-cudiyetimizle bağlıyız. Yugos-lavya, İngiltere ile İtalya arasın-da yapılan uzlaşmayı ve bu iki devletin Akdenizdeki buetinkü istatokonun muhafaza olunaca-ğına dair söyledikleri sözleri memnuniyetle karşılamıştır. Bu sözler, Akdenizle alakadar diğer devletler için bir teminat sayılabilir. Yugoslavya, an'ane-vi Fransa dostluğuna sadık kal-maktadır. Yugoslavya ile Al-manya arasında da ihtilâflı hiç bir mesele yoktur. Almanlar'da daha fazla yakınlaşmak için eli-mizden gelen her şeyi yapmağa hazırız. İtalya ile olan münase-batımız ise, iyi komşuluk hissi -yattı içinde her gün daha fazla in-kisaf etmektedir. Adıvârik u-fuklarında Yugoslavya ile İtalya yacığı görülmektedir..”

arasında yeni bir devrin başı -Doktor Stoyadinoviç Balkan-lar ve orta Avrupadan bahse-derken, Yugoslavyanın bu mem-leketlerle olan münasebatını daha çok samimileştğini söyle-miştir.

Doktor Stoyadinoviç, Balkan novicin bu sözlerine karşı mu-halif parti liderleri bile tesvinkâr sözler söylemişler ve büyük dev-let adamını alkışlamışlardır.

Ahmet Rauf

İkinci toplantı yarın yapılıyor

(1 nci sayfadın devam) mektedir. Fakat, Türk mu bhas heye'ti verilen karar-lar ve ahnen prensipler dışında her hangi bir iddiayı ne kabul, ne de tetkike müsâit bir mülahaza içinde de-gildir.

Demir Gömlekliler

Halep 7 (Husuf) - Fransız askerî idaresi demir gömleklile-rin son zamanlarda g'mi anıye almalarını, Cenevrede Hatay a-nayasasının tanzim edilemek ü-zere oldu-ğu şu sıralarda muvafık görmemiş olacak ki, bu ceterleri daha sıkı bir inzibat altına al-mış gibi görünmektedir.

Bay Holstad gitti

Hastalığı münasebetile Hatayda ka'mış olan Milletler Cemiyeti mü-shahit heyeti reisi Norveçli Holst-ad ve kâtipi dün ankarâ şehri-mizden geçerek Cenevreye hare-ket etmiştir. Holstad hareketin-den evvel şunları söylemiştir: — “Hataydaki müşahadele-rimiz tam yaptık. Herkesi din-ledik. Bilhassa Hatay Türkleri bize karşı fevkalâde bir mu-habbet gösterdiler.

Bizim kanaatimize göre, Ha-tayda yaşayan insanlar arasın-da samimî bir teğriki mesai vü-cude getirecek imkân mev-cuttur. Buda Milletler cemiyet-inin hazırlamakta olduğu ana yasa sayesinde temin edilecek-tir. Raporumuzu önümüzdeki haftaya Milletler cemiyetine ve-receğiz.

Cenevre'de verilen karar Ha-tay'daki Türkler tarafından bü-yük bir sevinçle karşılanmıştır. Karardan memnun olmayanlar da vardır. Fakat Hataylılar'ın arasın-da sıkı bir teğriki mesai kabil olacaktır. Son söz olarak Milletler Cemiyetinin Hataylıları saadet ve refaha kavuşturacak tedbirler almasını ve bu işde muvafık olmasını candan dilerim..”

Günün meselesi :

Sıhhiye Vekâleti yeni ve tehlikeli bir hastalığı doktorlara bildirdi

Bu hastalıktan şehrimizde iki vak'a tesbit edildi

Vekâlet doktorlara gönderdiği emirde bu hastalığa tutulanların hemen Vekâlete bildirmelerini tebliğ etti

Haşevi Leysmanyoz isminde yeni bir hastalık, Akdeniz havzası memleketlerinde yayılmağa başlamıştır. Bu hastalığın memleketimizin bazı yerlerinde de meydana çıktığı anlaşılmaktadır. Şehrimizde de iki vak'a tesbit edilmiştir.

Sıhhiye Vekâleti, derhal, lâzımgelen tedbirleri şiddetle almış, sıhhiye müdürlüklerine, vilâyetlere tamimler göndermiş, bu mühim hastalığın mahiyeti hakkında icap eden malûmatı doktorlara gönderilmiştir.

Bu hastalık şimdiye kadar memleketimizde tanınmamakta idi.

Marazlı sıtmaya veya sair marazlı hallere atfedilerek, bu hastalığa yakalanmaları farkedilmeyordu. Sıhhiye Vekâleti, hastalığın çabuk teşhis ve tedavisi için icap eden etüdleri broşür halinde bastırarak, bütün alâkadarlara dağıtmıştır. Derhal verilen bir kararla, bu mühim hastalıkta, ihbarı mecburi hastalıklar arasına alınmıştır.

Şehrimizde, bu hususta sıkı tetkikler yapılmaktadır. En ufak bir şüphe üzerine derhal, tecrit ve müşahade tedbirleri alınacaktır. Sıhhiye Vekâleti, İstanbul'a gönderdiği tebliğin sonunda diyor ki:

"Hastalığın ihbar mecburiyetinin muntakanız dahilinde bulunan bütün resmi ve hususî tabiplere tebliğ ve haber alınacak vak'aların sarfihastalık ihbarnamesile vekillîği bildirilmesi ve bu vak'aların doldurulmuş müşahade kâğıtlarının da ihbarname ile birlikte gönderilmesi tamim olunur."

Şehrimizdeki hükûmet tabiplerine de vaziyeti bildirmiştir. Her hükûmet tabibi kendi muntakasında, bu meseleyi azamî bir titizlikle takip edecektir.

Jimnastik şenlikleri

Bu yıl, diğer yıllardan daha muntazam olacak

Maarif Vekâleti, Atatürk'ün Millî Mücadelenin başına geçmek üzere Anadolu'ya ayak bastığı 19 Mayıs günü yapılacak olan mektepler jimnastik şenliklerinin her yıla nazaran daha muntazam ve güzel olması için bir talimatname hazırlamıştır.

Her vilâyette bir şenlik komitesi kurulacak ve bu komite şenliklerin intizamından mes'ul olacaktır. İstanbul'da şenlik iki yerde yapılacaktır. On dört yaşından aşağıya ve hastalıklı çocuklar istisna edilecektir.

Kıyafetler Türkiye'nin her tarafında yeknesak olacaktır.

Üniversite rasathanesi genişliyor

Geçen yıl Zeisse Fabrikasına ısmarlanan iki teleskop âletinin gelmesiyle faaliyetlerine geçen Üniversite rasathanesi yakında çok daha mükemmel bir şekle gelecektir. Aynı fabrikaya ısmarlanan bir büyük ve birkaç küçük âlet de yakında gelecektir. Âletlerin gelmesiyle rasathane faaliyetlerini arttırmakla beraber biraz daha genişleyecektir. Rasathane faaliyetlerinin neticelerini kitap halinde neşredebilecektir.

Doktor Ziya Nurinin bin cilt kitabı

Merhum sayı ve profesör Dr. General B. Ziya Nurinin ailesi, merhuma ait muhtelif lisanslarda yazılmış bin cilt kitabı Etibba Odası kütüphanesine hediye etmiştir.

Oda idare heyeti de bu kitaplar için birer cemakân yaptırmış ve Ziya Nurinin ismini taşıyan bir levhayı cemakânın üzerine koymuştur.

İrakin Dostluğu

Irak parlamentosu açılmış ve kral Gaziyülevvel açış nutkunda Irak ve Türkiye münasebetlerinden bahsederken şunları söylemiştir:

— Bilhassa Türkiye ile dostluğumuz, en sağlam, en metin bağlarla tahkim edilmiştir.

HiLESİZ SÜT!

Bunu bu şehirde bulabilmek tesadüfün lûtfuna bağlı oldu..

Sütcüler hileyi nasıl yaptıklarını anlatıyorlar

İstanbul'da su katılmamış, hilesiz süt bulmak, İstanbullular için bir mucize talâkki ediliyor. Hakikaten yapılan istatistikler gösteriyor ki, İstanbul'da satılan ve sarf edilen süt miktarı, İstanbul ve civarı mandıralarında istihsal edilen süt miktarının hemen bir misli kadardır. Buda gösteriyor ki sütün içinde başka maddeler de vardır.

Fakat, şayanı dikkat bir noktayı öğrenmiş bulunuyoruz: Su katılmamış süt bulmak İstanbul'da belki mümkün değildir. Fakat, bu vaziyet hiç de şehir halkının umumî sıhhatine muzur addedilmemelidir. Bakın bir müstahsil ne söylüyor:

— İstanbul'da sarf edilen sütlerin mühim bir kısmı manda sütüdür. Manda sütü ağır, kuvvetli bir maddedir. Bilhassa midesi zayıf olanlara, hastalara ve çocuklara kat'iyen dokunur. Binaenaleyh içine bir miktar su koymak lâzımgelir. Suyun miktarını, bizzat yine süt tayin eder. Ne kadar su kaldırırsa, o kadar koymak lâzımdır..

Bir sütcü de şunları söylüyor:

— Biz en çok manda sütü alırız. Bu çok ağır bir süttür. Mandıracılar içine su koyarlar. Biz bakarız, az gelmişse, biraz da biz koyarız. Eğer su koymasak içemezsiniz. Çok müsteri vardır, halis süt ister. Bazan, mahsus, su katılmamak şüt götürürüz. Ertesi günü bize kafa tutarlar: "Bozuk süt getirmişsin, midemiz bozuldu..", derler.

Kaçak et yiyenler

Çarşamba pazarında satılan hayvanlar noreye gidiyor ?

Fatihde Çarşambada her Çarşamba günü kurulan pazar yerinde ayaktan hayvan da satılmaktadır. Öğrendiğimize göre, bu pazar yerinde, bir takım açgöğs kimseler, ayaktan koyun satın almakta ve evlerine götürerek kesmektedirler. Koyun alıp kesmek, ve yemek, gayet tabii bir hâdisedir.

Fakat, mesele böyle değildir. Buradan hayvan alıp evine götürerek kesen adamlar, sonra, konu komşuya kilo ile et satmakta, yani bir nevi ticaretin yolunu bulmuş vaziyettedirler. Halbuki, mezhabadan geçmeyen hayvanların kesilip satılması yasaktır ve bu şekilde etler kaçak ad edilir, sahipleri hakkında kanunî muamele yapılır. Hattâ söylendiğine göre, bu civarda birçok evler vardır ki, dışarıdan et satın almakta, muntazaman evlerde gizliden gizliye keşilen koyunları kilo kilo paylaşmaktadırlar.

Kanalizasyon Kapaklarını Çalıyorlar!

Şehrimizin bazı yerlerinde açık gözler yeni bir hırsızlık ve geçim yolu bulmuşlardır.

Bunlar tenha ve karanlık zamanlarda, inşaatı ikmal edilen kanalizasyon çukurlarının büyük demir kapaklarını sökerek çalmaktadırlar.

Epeyce kalın ve ağır olan bu kapaklar parçalandıktan sonra hurda fiyatına satılmaktadır.

Bu yüzden açık kalan çukurlar yolcular için büyük bir tehlike teşkil etmektedir.

Zeytinciliğe Büyük ehemmiyet verilecek

Hükûmet bu yolda mühim tedbirler alıyor

Zeytinciliğimizin islahı için iktisat vekâleti tarafından bir kanun projesi hazırlanmıştır.

Bilhassa, mahsul veren zeytinliklerin verim kabiliyetini arttırmak, bugünkü bağ istihsal endüstrimizi teknik bir disipline tabi tutmak, yabani zeytinleri aşlamak, fidan veya dikme ile yeni zeytinlikler tesis cihetleri projede nazarı dikkate alınmıştır. Bundan başka, zeytinliklerin bakımı, muhafazası, sürülmesi hususunda, zeytin işleyen müesseselerin sınıf vaziyetleri hakkında birçok mühim tedbirler alınmaktadır.

Zeytin memleketimizin mühim bir servet membaı ve iktisadî bir zenginliği haline getirilecektir.

Köpeklerden Şikâyet!

Son günlerde şehrimizin bazı semtlerinde başı boş gezen köpeklerin sayısı artmıştır. Kumkapı ve civarında oturan halk bilhassa köpeklerden çok şikâyettedir. Bu semt ahalisi, alâkadar makamlara müracaat ederek, köpeklerden bu civar mahallelerinin kurtarılmasını istemeğe karar vermişlerdir. Yaptığımız tahkikata göre, şehrimizde köpeklerin çoğalmasındaki sebepler arasında, evde köpek besleyen bazı kimselerin, köpek doğurduğu vakit yavrularını sokağa atmalarındır. Bu yavrular da büyümekte ve başı boş sokak köpeği olarak yetişmekte, öteye beriyeye zarar vermekte ve saldırmaktadır.

— Çocuk nereye verilir? — Her yere, her şeye vermeye razıyım.

— Peydahlarken bana mı sordun? — .....

Muhtar, yere eğildi, kadını kaldırdı, arkasını duvara dayadı. Onun gözleri içine uzun uzun baktı:

— Ne de olsa güzelsin be Lütfiye.. Dedi. Sesinde bir değişme, bir sıcaklık vardı:

— Hani iki ay besil de kaldın mı İstanbul'un en güzel kadını olacaksın. Bak bakayım şöyle yüzüme.

Ve.. kadını kollarından tuttu, silkti, kendine doğru çekti. Yüzüne bir kıvrıntı yansıdı, bakışları kısıyor, sesi titriyordu:

— Canım elimde Lütfiye! (Devamı var)

Halk filozofu diyor ki:

Gökten incek sermaye beklerken..

Ticaret, iş hayatı, esnafılık deyince şu muamele vatandaşlarımızın akla gelmemesi kabil mi? Ördek nasıl yumurtadan çıkar çıkmaz suya atlayıp yüzerse bu vatandaşlar da sanki ticaret için doğuyorlar. Hani, konuşabilirler ve defter tutmağa muktedir olsalar, kundakta bile alış ve -riş girişirlerdi diyebilirsin!

Hele bir tanıdığımızın sergüzeştî harikadır:

Bu adam elde iğne makara satan bir seyyar satıcı, hattâ seyyar satıcı da değil, seyyar satıcı amatörüydü, ki - bu vatandaşların hayatlarını iyi bilenlerin temin ettiğine göre - bankerlerinin çocukları bile ticaret hayatına bu amatörlikle dahil oluyorlar!

Bu amatör satıcı, günün birinde, Avrupa lavanta ve losyonlarını satan mağazalardan şu küçük kokulu reklam kartlarını alıp yirmi paraya, kırk paraya satmağa başladı. Bu işe bir yaz mevsiminde başladığı için bu küçük kokulu kartlar çok rağbet görmesin mi?

Adam İstanbul'daki bütün lavanta mağazalarında ne kadar reklam kartı varsa toplayıp akşamlara kadar şehri dolaşiyor, tanıdığı bütün küçük çocuklara da ayrıca satıyordu.

Mağazalardaki stok lavanta, reklam kartları tükenmişti!

Fakat amatör satıcı, bütün Avrupa lavanta fabrikalarının da firmalarını öğrenmişti. Cümlesine mektuplar yazdı. Çok miktarda her türlü reklam kartlarını istetti.

Reklamı cana minnet bilen Avrupa fabrikaları bu talebe sandıkları ile kokulu kart yağdırdılar!

Piyasa envai nefis kartlarla doldu..

Bir şeye dikkat buyurmadınız galiba: Bu kartlar esasen reklam kartları olduğu için mağaza ve fabrika sahipleri tarafından bu açıkğöz koku ve losyon amatörüne - hem de memnuniyet ve teşekkürle - bedava varılıyor - du: Sermayesiz!

Fakat para ile de - yine memnuniyetle - kapışıyorlardı! Koku amatörü muazzam bir paravurdu. Fakat piyasada da koku kart ticareti birdenbire durdu. Çünkü burnu harikulâde koku almakta mahir olan koku amatörü, eline geçirdiği bu hazır lop sermaye ile hemen ticarete başlamıştı: O sırada geniş inşaat başladığı için pek gecmekte olan cam ticaretine!

Bizler hâlâ: — Sermayesiz ticaret olmaz; Der dururuz!

Halk Filozofu

Birimizin derdi Hepimizin derdi! Beşiktaşlıların bir şikâyeti

Bu ay başında şehrimizde en belli başlı nakil vasıtalarından biri olan tramvay ücretleri ucuzladı. Halk bundan dolayı çok memnundur. İstanbul'da birde otobüs meselesi vardır. Zannediyoruz ki, muhtelif semtlerde, şehrimizde 120 kadar otobüs faaliyetinde bulunuyor.

Burada temas etmek istediğimiz nokta şudur: Tramvay şirketinin Beşiktaş ile Taksim arasında işlettiği otobüsler vardır. Şehrin en karlı otobüs hattı burasıdır. Bunu, bu hatta Tramvay şirketinin otobüs işletmesinden de anlayabiliriz. Beşiktaş ve civarı kalabalık bir semittir. Beyoğlu'na çıkmak için de en kestirme ve munasip yol, şimdiki otobüslerin takip ettikleri yoldur. Binaenaleyh, Tramvay şirketi bu otobüslerden ehlin diğer semtindeki otobüslerden çok daha fazla müşteri taşımaktadır.

Büyük ve kalabalık bir kaza olan Beşiktaş, bu otobüslerin bahalet olduğundan, ödenenleri şikâyet ederler. Bu şikâyet çok gerinde ve haklıdır. Buranın bilet ücretleri mutlaka indirilmelidir. Esasen şirketin işlettiği otobüsler, diğer bütün otobüslerden daha geniş olduğundan çok müşteri almaktadır.

Birimizin derdi, hepimizin derdi olduğuna göre Beşiktaşlıların bu haklı şikâyetini nazarı dikkate almak gerektir.

Kahveciler kaşıklara millî arma istiyorlar

Kahvehane sahipleri bu dileklerini izah ediyorlar

Kahveciler cemiyeti mühim bir teşebbüse geçmiştir. İstanbul'da bir kaç kahve kaşığı imalâthanesi vardır ki, bunlar kaşıkların üzerine ecnebi bir takım armalar hâk etmektedirler. Keza, harice sipariş edilen bir çok kahve fincanı, tabağı ve çay fincanları üzerinde de böyle ecnebi armalar vardır. Kahveciler, bu armaların kaldırılmasını, yerine millî armalarımızın konmasını istemektedirler. Kendileri ile konuştuğumuz kahveciler diyorlar ki:

— Eskiden kalmış, çay ve kahve takımları, antika mahiyetinde ve tarihi kıymeti haiz olan takımlar için bir şey söylemiyoruz. Fakat yenden yaptırılan ve memleketimize getirilerek kullanılan ve hattâ memleketimizde yapılan bir çok kahve, çay malzemesi üzerinde ecnebi armalar vardır.

Bunun eski bir itiyat veya gâflet olduğunu hatırlıyoruz. Fakat madem ki, iyi bir adet değildir, derhal kaldırılmalıdır. Bu armalar daha ziyade şark memleketlerine ait bir takım şekillerdir..

Kahveciler cemiyetinin alâkadarlar nezdinde derhal, bu iş için teşebbüslere girişmeleri için, kahveciler çalışmağa başlamışlardır.

Poliste:

Beş liralık muşamla yirmi liraya

Mütekaiddinden Zekerya isminde birisi polise müracaatla Cico Fatma ile Ahmet tarafından beş liralık bir muşamba ceketinin kendisine 20 liraya satılması suretille tavgılıkla dölandırıldığını iddia etmiştir. Fatma ve Ahmet yakalanmışlar ve haklarında tahkikata başlanmıştır.

Kadına Sarkıntılık

Balatta oturan Marko isminde birisi, dün, Bedri ile beraber gecmekte olan bir kadına sarkıntılık ettiği için yakalanarak cürüm meşhud mahkemesine verilmiştir.

Azgın otomobil

Şoför Nihadın idaresindeki 2658 numaralı taksi otomobili, dün, Şişhane yolu üzerinden çıkmakta olan Beyoğlu'nda Alyon sokağında sakın Antovana çarparak adamcağızı başından ve dizinden yaralamıştır.

Nihat, otomobili durdurarak kazazedeyi almış, Beyoğlu Zukur hastanesine götürmüştür.

Edebî roman: 4

Sen de seveceksin!

Etem İzzet Benice

— Aman komiser, işte şöyle böyle geyniyoruz. Ne avantası, ne parası. Halkın binbir derdine koşuyoruz. Kimseden hiç bir şey bekledigimiz yok.

Komiser: — Bilirim ben sizin ne mal olduğunuzu, halk işi, halk kaygusu diye ne canlar yaktığınızı... Bana mı anlatacaksınız?

Dedi, kesti, sonra: — Birak sen şimdi bunları, arkadaşlarına da söyledim. Bana bir kadın lâzım. Senin mahallende var mı, yok mu, araştırır, çabuk onu bul, bana getir..

Diye söze başladı, kadının adını, çocuğun adını, babasını söyledi. Komiser:

Annesinin adı: — Lütfiye..

Deyince, muhtar kaşlarını dikti, bütün beynini harekete getiren bir bakışla gözbebeklerini oynattı ve:

— Himm..

Diye dudaklarını kıpırdattı, kafasının içinden:

— O olacaktı..

Diyordu. Komisere de:

— Başuzerine, bir araştırayım..

Dedi, odadan çıktı. Muhtar, çarkın komiseri gene söyledikleri yetmiyormuş gibi bir kere daha emrini tazeliyordu:

— Gözünü aç ha. Bir saat içinde isterim!

Köşede bir araştırmada

Dar, içiçe uzanan, kaldırımsız sokaklar. Birbirine geçmiş tahta evler. Yıkık duvarlar. Kafes arkasından gelen çocuk sesleri, bağırmaları!

En son sokakta bir ev, bekle kuşlusu gibi, çerden çöpten yapılmış, bir kat üzerine, iki üç oda belki. Kapıların sarımsık, yer yer tahlaları dökülmüş. Kapısında ipe ve makaraya bağlanmış bir zil.

Zil:

— Şangır, şangır..

Çaldı. Titrek bir kadın sesi sordu:

— Kim o? — Benim, muhtar Şevket..

— .....

Muhtar kapı açılmadı. Zil üstüste gene şangırdadı:

— .....

Muhtar, sert sert seslendi:

— Açsana be!..

Genç kadın başındaki yemenisini gözlemlerken akan yaş sildi, kapıya ilerledi.

Kapı yıkılacak gibi vuruluyordu. Genç kadın; hıçkırığını kesmiye çalışarak:

— Geliyorum..

Dedi ve bir saniye sonra kapı açıldı. Muhtar dolgun bir ses ve ağızla:

— Neredesin be kadın?..

Diye içeriye girdi, kapıyı kapadı. Genç kadın başını önüne eğmiş hem korkudan titriyor, hem de durmadan ağlıyordu. Birden muhtarın kaba sesi kulagı doldurdu:

— Sen çocuğunu Okmeydanına bırakmıydın?

Bunun suç olduğunu biliyor musun?

Nasıl yaptın bu işi?..

Seni karakola götürmeye geldim!

Lütfiye bu sözleri işitir işitmez birden yere yıkıldı ve muhtarın ayaklarına kapandı:

— Aman Şevket Bey, ben ettim, sen etme.

Ve gözlemlerinden yaş sicim gibi akıyordu. Muhtar, ayaklarına dolanan elleri itti, sürüdü, yürüdü:

— Benim edecek bir şeyim kalmıdı ki.. Ne yapabilirse hepsini yapmışsın. Şimdi karagola gitmekten başka çare yok!..

Kadın hıçkırık içinde yerde büküm büküm sürünüyordu:

— Ah, bilseydim hiç eve gelmezdim. Geleym de bari bir iki kat çamaşırm var, onları alayım. Ufa -

En zor ve zorlu dava

İspanya sahillerini kontrol etmekten bir fayda çıkacak mı?

İtalya ile Almanya şimdiye kadar general Franko-ya yüz bin kişi gönderdiler

Kontrolün tatbikından bir gün evvele kadar da azim miktarda mühimmat ve malzeme göndermek için bütün hazırlıklarını yapmışlardır

Yeni kontrolün Ağustostanberi gittikçe büyüyen harp tehlikesini büsbütün arttırdığı bildiriliyor

3 Ağustos 1936 da Fransa, İspanyol işlerine karışılmaması için bir "Ademi müdahale komitesi", teşkil edilmesini devletlere teklif etmişti. Bu komite teşekkül etti ve ancak 9 Eylülde ilk defa toplandı. Artık bundan sonra on, on beş gün evveline kadar yapılan içtimalar, müzakereler, nutuklar, komiteden çekilme tehditleri geldi ve geçti ve en nihayet komite İspanyol sahillerinin kontrolü için bir neticeye varabilirdi.

Şimdi bu kontrolü tatbik etmek için memurlar hazır, milyonlar geçen masraf parası hazır, sahilleri tarassut edecek harp gemileri hazır.

Londra komitenin kontrol planı için aldığı tedbirlerden Madrid hükümetinin memnun olduğu anlaşılıyor. Gelen haberlerden hükümete mensup mehafilin fikir ve mütealemlerini şu suretle hulâsa edebiliriz:

Demokrat memleketlerde, Londra'da husule gelen anlaşma üzerine İspanyadaki dahili harbin hudutlarından dışarıya taşmasına mani oluna-bileceği pek ümit edilmektedir.

Faşist memleketlerde ise, bu anlaşma tatbik edilinciye kadar Franko'ya gönderilen asker ve mühimmatın, askerlerin galebesini temine kı-fayet edeceği kanaati vardır.

Londra'da yapılan hesaplara göre, İtalyanlar şimdiye kadar Franko ordusuna 50,000 kişi göndermişlerdir. Almanların gönderdiği efrat da bir o kadar tahmin edilmektedir.

Hattâ 6 Martta İtalya ile Almanyanın ihtilâlcilere son olarak azim miktarda mühimmat, malzeme, efrat vesaire gönderdikleri Londrada da kuvvetle tahmin edilmektedir. General Franko bu kuvvetleri ve bu mühimmatı da aldıktan sonra, kat'i darbeyi indirmeye çalışacaktır.

Fransada ise vaziyet başka türlü görünmektedir. Fransa hükümeti şöyle düşünyor:

Eğer Londra anlaşması harfi harfine tatbik edilirse, İspanyadaki dahili muharebe "boğulabilir", ve on-

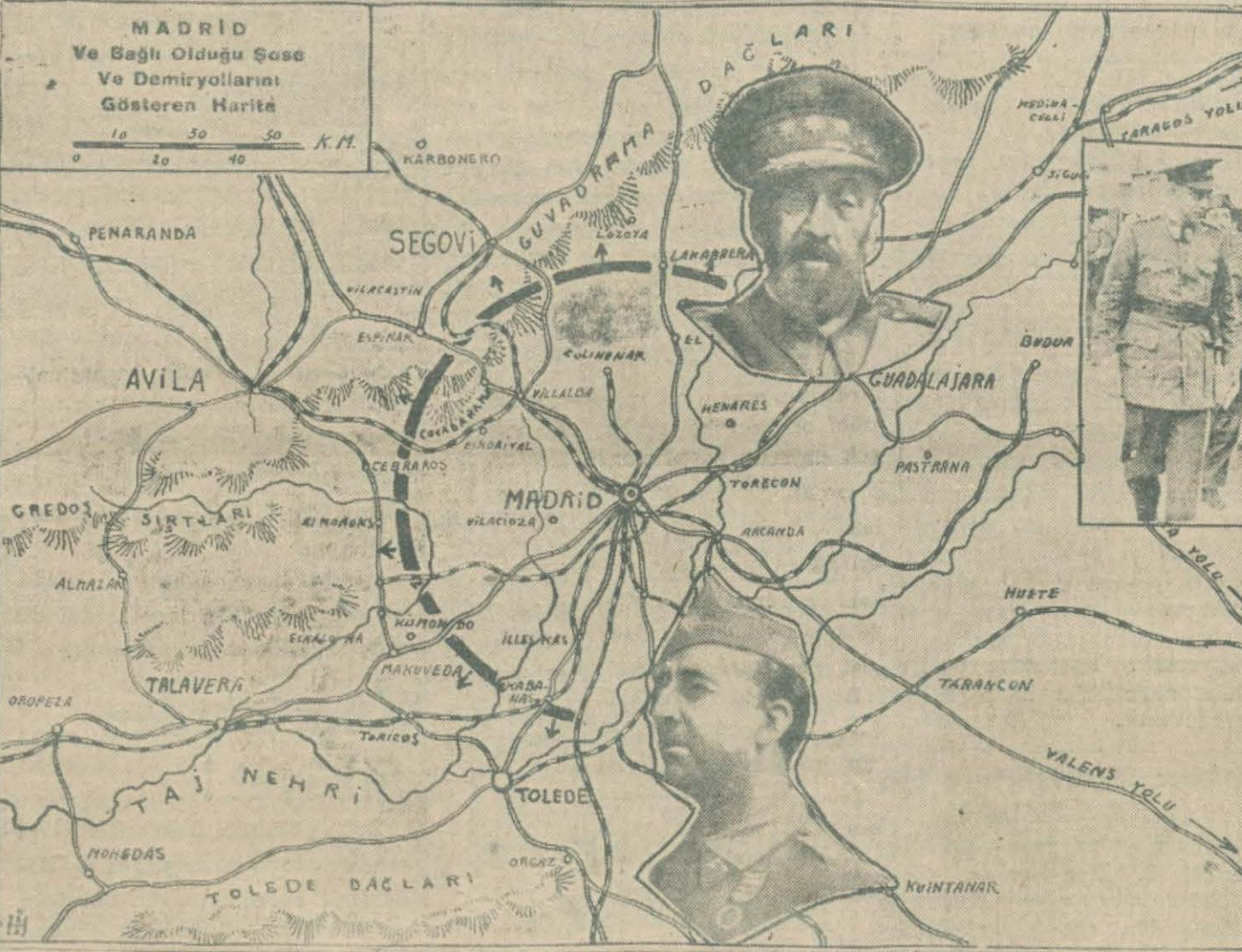
dan sonra da İspanya milletine kendi beğendiği hükümeti ve rejimi biz-zat seçmesi için bir fırsat ve imkân hasıl olur.

Sovyet Rusya'ya gelince, Sovyetler bu anlaşmadan bir netice çıkabileceğinden şüphelidirler. Yakın bir istikbalde ademi müdahale politikasının ne manasız bir teşebbüs olduğu anlaşılabilmektedir.

Madrid hükümetine gelince, Madrid hükümeti ademi müdahale politikasını, yedi aydanberi kan içinde yüzen İspanyol milletine karşı irtikap edilen bir cinayet telâkki etmektedir.

Burgos'da ihtilâlcilerin Erkânharbige dairesinde harekât plânları tetkik ediliyor

İhtilâlcilerin aylardanberi birbirini takıp eden birçok taarruzlarına rağmen gremedikleri Madrid ve civarını gösteren harita [altta] ihtilâlcilerin Başkumandanı General Franko, [yukarıda, solda] Madrid müdafil General Miha, [sağda] ihtilâlcilerin şimal ordusu kumandanı General Mola

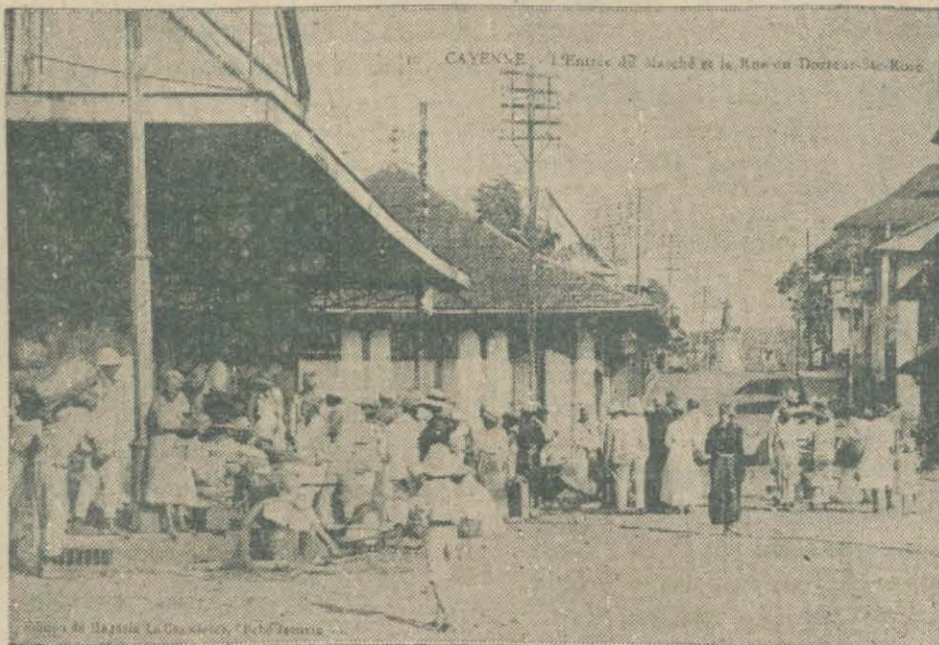
Güyan'a sürülen Türk polisinin hakikî hatıraları: 4

Zenci Fransız jandarması, süngüsünü göğsüme doğru çevirmişti!

Yavaş yavaş kendimi topladıkça daha iyi düşünabiliyorum. Bir işgal devri yaşıyorduk. Daha fazla düşünemedim. Zabitaya ait ihtilâf komutanlarının geldiğini ve Nurettin Beyin beni istediğini söylediler. Gittikçe sarpa saran şu vaziyetin âkıbetimi meçhul bir vadiye doğru sürüklemekte olduğunu daha iyi anlıyorum artık. Bir yandan da hayır, diyor, cesaretimi kırmamak maksadile büyük ümitler taşıyordum.

Umum müdürlük odası, Fransız ve İngiliz askerî komutanlarla dolmuştu. Odanın ortasında durdum. Hepsinin de gözleri üzerimde, tepeden tırnağa kadar süzmekte idiler. Anlaşılan Nurettin Bey, hâdiseyi izahatım dahilinde bu yabancılara naklederek müşkül mevkide kalmaktan kurtulmuş.

— Seni istiyorlar, dedi. Bu gece Ayasofyadaki Fransız itilâf zabıta komutanlığında ifadem alınacakmış. Yarın da top-

Güyanda Cayenne şehrinde pazar geri

lanması mutad olan harp divanı tarafından muhakemem görülebilecek serbest bırakılacakmışım. Bu hususu İngiliz jandarması inzibat kumandanı da tekeffül etti.

Sendelememeğe çalıştım. Vü-

cudüm, kafamdan bırakılmış bir kazan suyun harareti içerisinde de yanıyordu.

— Korkulacak bir şey yok bunda.

Ve yani, en büyük bir âmir ta-

rafından o da suçlu sıfatile bu Avrupalı komutanlara teslim ediliyordum. İtirafa kalkışıp yapılan hareketin ağırlığından bahsetmek istedim. Ne çare ki, karşımdaki en büyük bir âmir-di. Meslekî terbiyem yabancı kimseler nezdinde ona karşı gelmeği doğru göstermedi. Esasen bir kaç lâf söylemekle ne fayda kazanacaktım. Verilen kararı değiştirmek imkânı bulunmı-yacağı malumdur.

Cemal Bey, sizi itilâf zabıta kumandanlığına kadar gö-türsün.

— Baş üstüne, dedim.

Hepsi ayağa kalkarak hid-detli hiddetli yüzüme baktılar.

Bir dakika sonra, beraberimde Cemal Bey olduğu halde müdiriyetten çıktık. Nurettin Beyin vazife görmüş bir polisini ecnebilere teslimi, çok gücümce gitmişti. Onun mevkini, vaziyetini düşünüyorum, ne de olsa bir türlü hazmedemiyordum. Bu harekete, Cemal Bey de müte-essirdi. İyi kalpli komiserim, tatlı sözlerle beni teselliye çalı-şıyor, yarın için behemehâl bırakılacağına beni inandırmak istiyordu.

Sirkedeki büyük postane önünden geçerek eski vilâyet konağı yanındaki sokaktan Yeşildirek karakoluna çıktık. O radan da Ayasofyadaki sabık İttihad ve Terakki binası dahi-

HİKÂYE

YAZAN: Reşat Feyzi

Uğursuz pansiyon

Bir pansiyonda oturan insanın, her şeyden evvel rahatını düşün-mesi icap eder. Fakat, benim pansiyondan yana hiç taliim yoktur. Nereye gitem, bir türlü rahat edemem, mutlaka bir hâdisе çıkır. Bu hâdiselerin çoğu da ufak tefek şeyler değil, bazıları, insanın başına gelebilecek felâketlerdendir.

Dört sene evvel oturduğum bir pansiyonda yangın çıkmıştı. Ondan sonra taşındığım Bayan Rozanın pansiyonunda - bir yanlışlıkla - eşyalarım haciz memurları tarafından satıldı. Daha sonra yerleştiğim Mavi pansiyonda, bir genç Rum kadını üzerine bir iftira attı. Sözde, hamile olduğu çocuk bendemmiş. Aylarca mahkemelere gidip geldim. Bir buçuk sene evvel, bir pansiyona daha yeni girmiştik ki, alt kattaki odada bir zabıta vak'ası oldu.

Bir genç adam sevgilisini jilet bıçağı ile yaraladı. Hak kapısına girdip günlerce şahitlik yaptım.

Oradan da çıktım. Fakat yeni taşındığım pansiyonda rahat yüzü görmedim mi? Ne gezer?.. Oturduğum binanın zemin katında kaçak rakı yapılmıyormuş, diye, inhisarlar idaresine bir ihbar yapılmış. Bir gece, tatlı uyku arasında memurlar evi bastılar.

Hulâsa bir türlü rahat edemiyordum. Pansiyondan taliim yoktu. Artık bu heyecanlı hayattan bıkmıştım. Fakat bekâr bir adam da, pek öyle tenha, âsude, ıssız bir yerde oturabilir mi? Pansiyonun içi mürür (!) olmalı.

Söylâe biraz eğlence bulunmalı. Ne de olsa, eğlence değil, her gittiğim yerde belâ bulduğum için pansiyon sevdasından vazgeçtim.

Birgün bir arkadaşşıma rastgel-miştim:

— Yahu, dedi, küçük bir apartı-man tut. Taksitle biraz eşya al. Sana hiç te pahalya oturmaz.

Bu, fena bir fikir değildi. Kendi kapımı kendim açıp kapyıyacaktım. Arkadaşım:

— O vakit, dedi, bir de eli yüzü düzgün bir hizmetçi kız bulursun. İşlerini görür.

İstanbul kazan, arkadaşla ben kep-

çe. Apartıman arıyoruz. Hem küçük olacak, hem ucuz, hem de rahat.. Nihayet, birgün, kan ter içinde, Tarlabasında muvafık bir apartıman bulduk.

Arkadaşım:

— Haydi, güle güle otur, dedi. Karpıyı çekti, gitti.

Taksitle aldığım eşya ile apartımanı döşemiş, dayamıştım. Üç şirin odam vardı. Bir de küçük Rum kız işçilerini yapıyor, yemek pişiriyordu.

Apardıman komşularım da fena insanlar değildi. Üç ay var ki bende rahat Beyde yok.. Hayatım intizama girdi.

Bir akşam, bir çalgılı gazinoda arkadaşlarla oturmuş, biraz fazlaca içmiştik. İyice keyif olmuşum. Neşeli, mes'ut evime geldim. Odama girdim. O kadar neşeli idim ki şarkılar söylüyor, ısıkl çalışıyordum. Hizmetçi kız, keyfimin yerinde olduğunu görünce:

— Yemek hazırlıyayım mı, dedi.

— Yok, Marika, dedim. Sen bana yalnız bir sâde kahve yap... Okkalı olsun..

Marikanın, ilk defa gözlerinin içine derin derin bakmış, o, kapıdan çıkarken saçlarını okşamıştı.

Kahve içerken Marikaya dikkat ediyordum. O da, bu akşam, ilk defa benden fazla iltifat gördüğü için memnun ve mütebessimdi.

Odadan çıkmak istemiyordum, bir iş yapmış olmak için karyolamın örtüstünü düzeltiyordum, görüntüyordum.

Marika hiç te fena bir kız değildi. İçkinin verdiği tesirle, onu bu akşam güzel bulmuştum. Pekâlâ genç, cana yakın, işe yarar, fıkır fıkır kaynayan bir Rum kadını idi. Nihayet dayanamadım:

— Marika, sen ne güzel kızsın, dedim.

O, birden bana döndü. Bir kere kımttı, boynunu büktü. Ne tatlı gülüyor, yüzüme bakıyordu. Bir iki adım daha bana yaklaştı. Endişeli bir yüzle:

— Size bir şey söyleyeceğim, dedi.

— Söyle, ne var?.. Canım, şeke-(Devamı 6 ncı sayfa)

linde bulunan Fransız itilâf zabıta komutanlığına vardık. Kapıda ikisi İtalyan birisi İngiliz üç jandarma vardı. Fransız jandarma komutanı Valenin odasını gösterdiler. Sağdan birinci oda idi. Cemal Bey önde ben arkada, içeriye girdik. Ortadaki masa başında uzun boylu, bıyık ve saçları sarışın, cüsseli bir Fransız yüzbaşı oturuyordu. Zili basarak tercümanı istedi ve gelen tercüman vasıtasile Cemal Bey, gelişimizdeki maksadı anlatarak beni onlara teslim ettikten sonra ayrılıp gitti.

Burada bir Türk polisi daha vardı. Yanyana oturuyorduk. Baktım. Gözlerinden yaş damlıyordu. Niçin ağladığını sordum. Ayasofya merkezinden Ham-

di [*] isimli olduğunu ve Senegalli zenci Fransız askerlerinin kendi tarafından katledildiği iddiasile buraya getirildiğini söyledi. Çok müteessir olmuşum. Bir Türk polisinin Fransız zabıti karşısında ağır duruşu, iz-zeti nefsimi çok ağır geldi.

— Ağlama, dedim, vak'anın kahramanı sen değil, benim. Zencileri ben öldürdüm.

Sözlerime inanmamış gibi, derin bir hayret içerisinde yüzüme bakıyordu.

— Şimdi bu suretle ifade vereceğim.

[Devamı var]

[*] Hâlen Samsunda ticaretle meşguldür.

Sinema

Şehveti tahrik edici filmler
artık halkı tiksindiriyor

Sinemalarda hissî ve ahlâkî filimlere rağbet artmaya başladı

Her köye radyo vermek istediğimiz şu sıralarda niçin her kazada bir küçük sinema olmasın?

Iren Dun gibi Barbara Stanovik te dram filmlerinden komedi filmlerine geçmiştir. şu gülüşü artık bize bundan evvelki filmlerindekî göz yaşlarını unutturuyor

Bugün her medenî cemiyet sinemanın lüks ihtiyaçlara cevap vermekten çoktan çıktığında müttefikler. Demek oluyor ki sinema yemek, içmek gibi ihtiyaçlar içine girmiş bulunuyor. Halkın bu ihtiyacının giderilmesini temin için de sinema sanayi alabildiğine dev adımlarla ilerlemektedir. Sesli sinemanın icat edildiği kaç sene oluyor ki.. İşte bu icattan sonra sinemada büyük terakkiler birbirini takip etmeğe başladı. Rus sanayicileri milyonlarca halkın sinemadan istifade edebilmesi sinemadan yonlarını göğe çevirdiler. Orada kurmak istedikleri büyük perdelerden halka hitap etmek yolunu tuttular. Geçen yıl renkli kordelâlar çevrildi ve nihayet canlı film ortaya çıktı.. Sinema sanayiinin daha ne gibi terakki safhaları geçireceğini şimdiden kestiremeyiz. Fakat bildiğimiz bir şey varsa gelecek senelerde daha bambaşka ilerlemelerle karşılaşacağımızdır.

Dikkat edilirse film mevzuu ları da birdenbire değişti. Bir kaç sene evveline kadar beyaz perde üzerinde bir kaç düzine mevzunun bacasın kıvrak hareketlerini, ateşli iki çift dudakların birbirine kaynaştığını görüyor ve kanları kaynatın şu nağmeler işitiyorduk. Bugün bunlar halkı doyurmuş ve tiksindirmiştir. Bu şehvanî filmlerin yerine hissî olanlar, onların yerine de korkunç mevzuları kaim oldu. Artık memnuniyetle öğreniyoruz ki film kumpanyaları faaliyetlerini ahlâkî, içtimâî mevzular üzerinde yürütmek

Frans Farmer

tedirler. Gelecek sinema mevsiminden itibaren aile babaları geniş bir nefes alacaklar. Çünkü çocuklarını, göğüslerini geregere her filme götürebileceklerdir. Filmler bu şekli aldıktan sonra köyler içine de sinema kurmakta hiç bir mahzur kalmaz. Hem köylülere bu şekilde ahlâkî filmler hem de ziraî fa-

aliyetlerin en iyi şekillerinin nasıl olabileceği ve bunun dünya da nasıl olduğunu gösterir parçalar gösterebiliriz. En küçük köylerimize bile radyo koymağa çalıştığımız şu sıralarda, bu köylerde, hiç olmazsa nahiye merkezlerinde, kazalarda birer küçük sinema kurmak neden mümkün olmasın?

Ölüleri diriltmeye muvaffak oldular

İnsanların hiç ölmemesini temine çalışılıyor

Şimdilik beş dakika önce ölmüş olanlar diriltilebiliyorlar

Ölüm dünyasından dönen
beş ölü yaşıyor

Rus âlimlerinden doktor Sergey Brühonenko'nun on yıl önce yaptığı tıbbî bir tecrübe, bütün dünyada çok hayretle karşılanmış. Doktor, o zaman, bir köpeğin kafasını kesmiş ve kesik kafayı gövdeden iyice ayırdıktan sonra tekrar birleştirilmiş, kanı cevelân ettiren bir âlet sayesinde kesik kafa ile vücudu ta malî saat yaşatmağa muvaffak olmuştur.

Bu altı saat zarfında kesik kafadaki, göz kapakları açılıp kapanmış, ağız işlemiş, burun aksırmıştır.

Doktorun yaptığı Avtojektor namındaki sun'î kalb sayesinde, kan gayet intizamlı cevelân etmiş, kalbin darabını, hakikî kalb darabası gibi olmuştur.

Bir kaç yıl sonra doktor tecrübe-lerinin ikinci safhasına geçmiştir. Bu sefer, yalnız kafayı değil, vücuttaki bütün azaları yeniden canlandırmaya muvaffak olmuştur. Ameliyat masasına yatırılan bir köpeğin göğsü açılmış ve çelik bir kapakla kalb durdurulmuş, köpek tamamıyla ölmüştür.

Bir iki dakika sonra kalbin üzerindeki kapak kaldırılmış ve doktor Brühonenko Avtojektoru hareket ettirince köpek derhal dirilmiştir.

Doktorun bu tecrübeleri Rus hükümeti Brühonenko Avtojektoru hareket ettirmiş ve 1935 yılında doktorun tecrübelerine mahsus olarak ilmi bir fizioloji enstitüsü meydana getirilmiştir. (Pravda) gazetesinin yazdığına göre, şimdi bu enstitüde, insan hayatının uzatılması ve hattâ ölüm mefhumunun ortadan kaldırılmasına çalışılmaktadır. Doktor Brühonenko, "Ölüme doğru giden bir insan muhtelif hastalık safhaları geçirmektedir. Biz, bu safhalar üzerinde tetkikler yapıyoruz. Anlayıp öğrenmek istediğimiz şey, ölüme sebep olan safhayı bulmak ve bunu tedavi ederek hayatı uzatmak ve hattâ ölüme mani olmaktır," demektedir.

Evvelce yapılan tecrübeler, öldürmekle diriltmek arasındaki müddetin beş dakikadan fazla uzamaması, şayet uzarsa, diriltmek imkânı olmadığını göstermiştir.

Son yapılan tecrübelerde ise, kö-

Dünyadaki garip-liklere ölçü yok ya

Mavi ve yeşil balıklar

Denizde 25 metre derinliğe dalıp iki buçuk dakika su içinde kalabilir misiniz? En değme yüzücülerimizin bu marifeti becerebileceğinden şüpheliyiz. Halbuki Polinezya adalarında yerliler ellerinde ucu sivri demirli iki buçuk metre uzunluğunda kargılar olduğu halde üç dört saat yorulmadan yüzerler. Mercan dalları arasına sığınan mavi ve yeşil balıklarla bilhassa sarı

ve siyah çizgili balıkları avlamak için.. gözleri gayet keskindir. Su içinde, ellerindeki kargayı gördükleri balığa o kadar isabetle sallarlar ki, yarım santi metre bile farketmez ve balık kargının ucundaki sivri uçlu demire takılır, kalır. Tahiti adalarında dünyanın en nefis balıklarını yiyenler, bu zahmete katlanmaktan hiç te bıkmazlar.

pek öldürüldükten sonra aradan yarım saat geçmiş Avtojektor ölü vücuda konmuş ve köpek diriltirmiştir.. Bir kaç ay önce Brühonenkonun enstitüsünde çok büyük bir muvaffakiyet daha kazanılmıştır. Evvelce, öldürülenler yalnız diriltilemekte ve dirilenler, ameliyattan en nihayet bir gün sonra, tekrar ölmekte imiş.. Fakat, şimdi, enstitüde öldürülüp diriltilen beş tane köpek 1936 yılı Ağustos ayındanberi

ikinci dünyalarını yaşamaktadırlar. Bu köpekler muhtelif şekillerde, bazıları zehirlenerek, bazıları kanı akarak ölmüşlerdir. İkinci dünyalarını ise, tam sıhhatli ve normal bir halde yaşamaktadırlar. Binaenaleyh, doktorlar en nihayet, insanları öldükten sonra yalnız diriltmeğe değil, uzun müddet yaşatmağa da muvaffak olmuşlardır, kim bilir belki bu suretle, ölüm mefhumu da büsbütün ortadan kalkacaktır..

Üç komite

Makedonya komitacıları arasında 13 yıl

Yazan:

M.Necmeddin Dellorman
Sofya'da eski (Dellorman gazetesi) başmuharriri

Koskoca bir mezarlığı, gulyabaniler, kefen soyan haydutlar gibi karış, karış karıştıranların başında, bir memleketin bütün bir namusu, mal ve canının muhafazası üzerine tevdi edilen bir Partizan kaymakamı bulunduğu göz önüne getirilince umumî hayatın ne kadar büyük fecatlerle dolu olabileceğini kestirebilmek zor bir şey olmasa gerektir.

Hükümeti temsil eden bir Partizan, yarın, öbür gün daha büyük makamlara gene Partizan Başvekil-ler ne cevap vereceğini düşünmüyordu bile. Çünkü, kaymakamı tayin eden dahiliye nezareti ise, bir nevi, ister, istemez tayin ettiren de yerli Partizanlardır.

Dahiliye nazırı, kaymakamın bir kabahatini bulup ta azle kalkışınca, Partizanlar ayaklarını direr ve (hayır) derler, ve dahiliye nazırı da fazla ısrar edemez.

Çünkü, dahiliye nazırını o mevkîye getirenler de gene Partizanlardır. Bunlar, dilekleri kabul edilmezse kongrelerde dahiliye nazırına rey vermezler ve dahiliye nazırı da istifaya mecbur kalır... Menfaati şahsiyetleri icabı birbirlerine bu suretle kenetleşen Partizanlar bir caniyi ipten, bir hürsü mahpustan, bir komiteciyi adliyeden kurtarmak iktidarını haizdirler. Çünkü, şehirde küçük bir avukat olan Milanofu, partisi, adliye nazırı yapmıştır. Böyle bir adamın gözü devletin, siyasetinin icaplarını uzaaktan görmeğe muktedir olabilir mi?.. Tecrübeler bize göstermiştir, ki kültür seviyesi çok yükselmiş, terbiyeli siyasiyeleri tecrübe edilmiş milletler arasında bile, cırıka ve Partizanlar arasında alçaltılan demokrasiler, kendi devlet ve milletlerinin hakimiyetlerine, zararından başka hiç bir şey getirememektedirler. Böyle devletlerin tabakaları arasında münaferetler, ayrılıklar, sınıf kavgaları baş göstermekte, devlet umuru, genesi en kuvvetli bir takım genebazarlar elinde süruncemede kalarak, işi, suistimal, asayişsizlik baş göstermektedir.

Bir memleketin içinde, sakin insanların babalarının kemiklerini çiğniyenlerin başında, bizzat o memleketin mesul amiri bulunursa, buna demokrasiden başka her şey denilebilir.. Demokratik ise, asla...

Biz, Bulgar Partizanları arasında senelerce yuvarlanıp durmuş, yapılan haksızlıkları görmüş onu kılıksızla rağmen, şikâyet edecek yerin gene devlet kapısı olduğunu hatırlayarak kaymakama müracaat etmiştik. Kadıkadî bekçi bizi başından savınca, Türklerin dinî işlerini elbette tutan cemaat reisi teyzadem Meziñoğlu Bay Mehmet Sadıkın evine gittik ve kendisini uykudan kaldıracak hâdisenin fecatini anlattık.

O, düşünüp taşındıktan sonra, gece geç olduğunu ve yapılacak hiç bir şey

Hiç bir şey olmadığını söyledi. Biz, meyus ve mükedder tekrar kaymakamlığa gittikçe ve nöbetçiye, bu gece gayet büyük bir cinayet işleniyor, şayet kaymakamı bulup haberdar etmezsek, ertesi günün geç olacağını ve bu hâdisenin mesulleri muhakak cezalarını bulacaklarını tekrar söyledik.

Nöbetçi bizim sözlerimize istihza edercesine lâkaydı gösteriyordu...

Aklımıza: Belli başlı Türkleri, gidip evlerinde uyandırmak ve başımıza toplayacağımız yüz kişi ile mezarlığa gitmek, geldi.

Gece, yarısını geçmişti. Kasaba içinde hiç bir kıpırdı falan kalmamış herkes derin uykusuna dalmıştı. Tenha ve karanlık bir köşeye çekilerek ayak üzeri korkulu vaziyeti mülahaza ettik ve evlerimize gidip sabah beklemeyi kararlaştırdık...

Arkadaşından ayrıldıktan sonra, yatağımın içinde öteye, beribe dönerek sabaha kadar uyuyamadım düşündüm, durdum.. Bu terbiyesizce hakarete karşı ruhumdaki isyanı bu türlü yenemiyordum. Gözümün önünde, adam olmağa başladığımız beş, on yıldanberi, birer, birer kendi elimizle götürüp topraklara tevdi ettiğimiz büyük, küçük

Tarihin o devrinde bu tipteki Dobruca çeteleri Dellorman Türklerini haraca kesiyorlardı

yüzlerce, konukmuş, hısm akraba, eş dost, mektep arkadaşı, kefenleriyle gelip duruyor, ve boyunlarını bükerek, bana lânetler edermiş gibi vaziyetler alıyorlardı. İçim ağlıyor. Yumuşak yatağın içinden sivri, sivri insan kemikleri fıskırarak sırtıma saplanıyor gibi geliyordu. Tan yeri ağarırken kalktım ve derhal sokığa çıktım.

Mantolarını yarı giymiş, yarı giymemiş genç kadınlarla, ellerindeki değneklerle dayanarak kamburlaşan sırtlarını sürükliye, sürükliye ilerliyen ihtiyar ninelere, küçük çocuklar, genç delikanlılar mezarlığa doğru koşuyordular, bunlardan bir çokları etrafıma biriktiriler, ve hüngür hüngür ağlayarak, evlâtlarının, kardeşlerinin, babalarının kemikleri çiğnendiğini, söylediler...

Ben onların bu göz yaşlarına ehemmiyet vermiyordum gibi hızlı, hızlı, mezarlığa doğru ilerliyerek facia mahalline geldim.

Mezarlık içine küme, küme yıllan insanlar yıkık taşların başlarına toplanmışlar, ağlaşıyorlardı. Mezarlık bekçisinin yanan kulübesinin enkazı üzerinden dumanlar çıkıyordu. Toprakları henüz kurumayan yeni mezarlar kaybolmuşlar. Sıra, sıra yıkık mezar taşları boylu boyuna yerlerde yatıyorlardı.

Mezarlığın park cephesindeki tel örgüler yıkılmış tesviye turabiyesi yapılmıştı. Fakat, mütevacizlerden, hiç kimse ortada yoktu. Onlara göre, sanki hiç bir hareket olamamış, hakaret, tecavüz, gibi şeyler vuku bulmamış gibiydi..

Türkler ise ölü babalarının, evlâtlarının, kardeşlerinin yıkık mezarları üzerine kapanarak hüngür, hüngür ağlıyorlardı. Bu manzara çok hâzin ve feci idi. Bir sabah erken güneş henüz doğarken yad illerde kalan koskoca bir ecdadın üzerinde ağlaşan zavallı insanların hali, cidden canıncak ve mahkûmiyet namına ibret gözüle görülecek gibiydi.. Korku, hayret, fakat, intial içinde olan bu insanların hukuku müdafaaya değmez miydi?..

Bulgar gazeteleri, o zaman, mezarlık hâdisesi yüzünden bana hücum ederken (Ölümler için muharebe) başlıklı yazılar yazmışlardı. Fakat ben, mezar taşları ve yıkık mezarlar için değil, bunların altından yatan ve kuduslaşan ecdadın hatırası ile bu hatıraların üzerinde göz yaşı dökenlerin mazlûm halleri ni hakaretlerden korumak için mücadele ettim ve öyle de yaptım. Romen, Yugoslav, Yunan, Fransız ve Alman gazeteleri bu hâdiseye sütunlarını tahsis ederek (Razgrad mezarlık hâdisesi) nden bahsetmekte, insanî vazifelerini görmüş oldular.

Fakat, Türk gazeteleri ile Üniversiteli gençlerin infiali yalnız insanî değil, millî ve vicdanî idi.. Paristeki (İllüstrasyon) mecmuasında o zaman resimleri basılan mezarlığın harabeleri üzerinde tefekküre dalaran benim gibi bir gazetecinin, yapabileceği iş ne idiye, ben onu yaptım.. Ama, komitacıların beni kabahatli görerek dağlarda gizlenmeğe mecbur ettiler, hakaretler ettiler, polislin elinden alarak linc etmeğe yeltendiler, hapislere ve en nihayet Sofya ortasında dört, beş metre kadar derinliğinde bir kanala atıldılar.

Maamafih, komitecilerden beklenen de esasen bundan başka bir şey olamazdı ya.. Onlar canavarlıklarını yüzlerce ve binlerce Bulgar masun üzerinde olduğu gibi, Bulgaristan Türkü ve bilhassa bu Türklerin mücadelecisi bir gazetecisi olan benim üzerimde de deneyeceklerdi.. (Devam var)

HİKÂYE
Uğursuz pansiyon

(Dördüncü sayfadaki devam)

rim..

O daha çok şımarıyordu:
— Benim bir kabahatim var..
— Hafif kaşlarını çatıyordun..
— Nedir kabahatin, bakayım..
— Size söylemekten utanıyorum..
— Amma mutlaka söylemeliyim.. Çünkü, bu benim için bir hayat, bir namus meselesi..

Merak ve endişe ile sordum:
— Kızım, çabuk söyle.. Nedir, derdin?..

Marika önüne bakarak anlatmağa başladı:
— Benim sevdiğim bir çocuk var..

Petro.. Ondan gebe kaldım.. Dört aylık çocuğum var karnımda..

— ?!..

— Amma bunu annem, babam duyarsa kıyameti koparır.. Beni kurtarın.. Ben sizin için evde: "Bay Gültekin ile metres oturuyorum..", dedim. Şimdi, bu çocuğum sizden olduğunu söyleyeceğim..

Tüylerim diken diken olmuştu:
— Bu nasıl iş Marika?..

— Bundan bir şey çıkmaz, çocuğumu düşürecekim. Yalnız, şimdilik bizim evden öyle bilsinler.. Sizden çok rica ederim.

Bana pansiyon gibi, apartman da talisizlik getirmişti. Filvaki Marikanın teklifini kabul etmiştim; bundan bir mahzur da çıkmamıştı. Fakat, aradan bir sene geçince, Marika, benim de hakikî çocuğumu doğurmuştu.

Reşat Feyzi

SİYASAL BİLGİLER OKULU
TALEBELERİ ROMANYA'DAN DÖNDÜLER

Ankara Siyasal Bilgiler okulundan 68 kişilik bir grup Romanya ve Macaristan'da bir seyahatten sonra şehrimize dönmüşlerdir.

Talebeler şerefine Bükreş ve Peşte elçiliklerimizle üniversitelerde ziyafetler verilmiş ve Macar hükümeti talebelerimize çok büyük bir hüsni kabul ve kolaylıklar göstererek kendilerine hususi bir tren ayırmıştır.

Talebeler büyük tatilde küçük bir Balkan turuna çıkmaya hazırlanmaktadır.

Şaka

— Amca bana beş lira ödünç verir misin?..

— Vereyim amma, üzerimde üç lira var.

— Zararı yok. Üç lirayı veriniz de, iki lira borcunuz olsun..

— Bu akşam serbest misin?..

— Evet.

— Yarın öğle üzeri?..

— Evet.

— Öbür gün öğle üzeri?..

— Hayır, maalesef?.. O gün işim var. Fakat neden sordun?..

— Ne yazık?.. Seni öbür gün öğle yemeğine davet edecektim.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

Öğle neşriyatı:

Saat 12,30 plâkla Türk musikisi, 12,50 havadis, 13,00 Beyoğlu Halk-evi Cösterit kolu tarafından bir temsil, 14,00 son.

Akşam neşriyatı:

18,30 varyete müzikli Ambasadörden naklen, 19,30 konferans Ordu Saylavı Selim Sırrı Tarcan 20,00 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 B. Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları 21,15 orkestra, 22,15 ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,35 plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23,00 son.

Okuyucularla
Baş başa

Egüp-Keresteciler otobüslerinden şikâyet

Eyüpte oturan Danış imzalı bir okuyucumuz bize şunları yazıyor:

"Ben Eyüpte oturuyorum. Fakat, işim İstanbul olduğundan, her gün otobüsle İstanbul'a gidip gelmek mecburiyetindeyim. Belediye otobüs fiyatını 10 kuruş olarak tesbit etti. Her gün gidip gelme 20 kuruş veriyoruz. Fakat, on beş günden beri, otobüsçüler bizden bilet ücreti olarak 10 kuruş değil, 11 kuruş alıyorlar. Günde iki kuruş fazla veriyoruz. Bazıları Belediyenin emrini yerine getirerek 10 kuruş alıyorlar. Fazla alanlara itiraz ettik, dinlemiyorlar. Halbuki, Belediye de, geçenlerde gazetelerle ilân ederek bu bir kuruş fazlanın verilmesini yolculara bildiriyordu. Bu hatta işleyen bir kısım otobüsçüler, bu emri dinlemiyorlar..

Vaziyeti, muhterem gazetemizle, alâkadarların nazarı dikkatine koymamızı rica ederim.."

SON TELGRAF — Okuyucumuzun mektubu şayanı dikkattir. Filhakika, bu hat üzerinde böyle, muayyen kararların hilâfına fazla para alan otobüs sahipleri varsa, derhal şiddetle cezalandırılmalıdır. Bir emre itaatsizlik yalnız halkı zarara sokmakla kalmaz, aynı zamanda, Belediye otoritesini hiçe saymak gibi bir netice doğurur.

317 kiloluK
Bir kadın öldü

Londrada geçen hafta içinde 317 kilo ağırlığında dul bir kadın ölmüştür. Bu kadının şişmanlığı İngilterede dillere destan olmuştu. Ölümü, tün İngilizleri alâkadar etmektedir.

İdamdan kurtulduktan sonra beş san'im uzadı

Sanghaydaki İngiliz sefarethanesi polislerinden Hintli Atma, kendi arkadaşını kasden öldürdüğü için idama mahkûm edilmiştir.

Fakat, idam edilirken ip kopmuş ve katil yere düşerek yaralanmıştır. İngiliz kanunları, sehpada iken ipi kopan mahkûmları affetmektedir. Katil Hintli de bu suretle ölümden kurtulmuştur.

Şimdi hastahane de yaralı olarak yatan bu adamın boyu beş santim uzamıştır. Doktorlar bu uzamanın sehpada bir müddet asılı kalmaktan ileri geldiğini söylemektedirler.

Bunu işittiniz mi idi

Rusya imparatoru büyük Katerine 1762 yılında ölmüştü. Hayattan mümkün olduğu kadar çok kâim almağa meraklı olması ile şöhret bulan bu kadim hükümdarın öldükten sonra bıraktığı elbiselerin sayısı 870 tir. Bu elbiselerin en eskisi üç seneliktir.

Hangi milletler daha çok mektup yazıyor

İnsanlar her işlerini rakamlara, istatistiklere uydurarak hayatlarını intizama koymuşlardır. En ehemmiyetsiz sandığımız şeyler bile sayılıp hesaplanmakta ve istatistiklere kaydedilmektedir. İngilizlerin neşrettiği leri bir istatistiğe göre bir İngiliz bir yılda 78, Amerikalı 67, İsviçreli

59, Yeni Zelland 66, Alman 55, Avusturyalı 38, Lüksemburglu 34, Hollandalı 31, Belçikalı 29, İsveçli 26 bir Fransız ise 24 mektup yazmaktadır.

Eski İstanbul batakhaneleri:
KUMAR..

Yazan: M. S. ÇAPAN

Halk arasında kumar çeşitleri, kumar anlayışı

Piket oyununda asalar, pastırada valeler işaretlenir. Bunu sezenler siz kâğıtları işaretliyerek hileyle mâni olurlar

— 4 —

Ve bununla bir bakara masasında kaybetmeden, kazanmak mümkündür.]

Apakay — Hepsî beraber.

Kıyakçı — Gözü pek oyuncu.

Cesur kumarbaz. Altı, yedi o yunda kazandığı parayı hep birden bir kâğıda koyan, bu paralara bir zar atan adam.

Yalama — İskambil kâğıtlarına işaret koymak, sirkafılamak. [Yalama sirkafı öteki sirkaf gibi değildir ve yepyeni kâğıtlara yapılamaz. (yalama sirkaf) yapmak için kâğıtların çok kirli olması lâzımdır. Kumar hırsız, üstleri çok kirli kâğıtların meselâ asonun bir köşesini, valenin bir tarafını tükürükle siler, kirli kâğıtların ortasında, kenarında ve köşesinde temiz kalan küçük yerlerden kâğıdın cinsini anlar.]

Teğe düşürmek — Bir kumarhanede çok para oynayan, serbest oyunlarından zengin olduğu anlaşılan bir oyuncuyu, kumarhaneye gitmekten caydırarak kendisine oyun oynamağa sevk etmek. «Çok uğraştım, kandırdım, «bitirim» e gitmesine mâni oldum ve nihayet teke düşürerek iyi parasını aldım.»

Harp edin bakalım! — Oyun oynavin, oyuna başlayın!

Ballandır — Gönder, ver bakalım. «Parti kabbettik, hâlâ ne duruyorsun. Askerleri ballandır bakalım.»

Mantarladı — Aldattı, yalan söyledi. «Öküzleri koştum, tam mühim bir yerde mantarladı.»

Cızlam — Kacmak, savuşmak. «Polis baskın yaptı, ben cızlamı çektim.»

Kıralım — Kacalım, savuşalım. buradan gidelim.

Korovdo — Budala, aptal. [rumca].

Yavım — Arka arkaya cıkan kâğıtların cinsine, ne'ne dikkat etmek, öbür defasında ona göre kâğıt çekmek. «Kupa papazının arkasından (9) lu çıktım. Onun arkasından da (7) li, yayladım, ona göre oynadım.

Beni gör — Bana da bir şey ver. Bir kaç para da bana ver. [Bir kumar hırsız, kahve köşesinde, bir gazinoda sıkıştığı bir enavinin parasını alırken, başka bir kumar hırsızı bunu görse, hiç aldırmas, karşısına geçerek oturur, bekler, oyun bitti mi, hemen «beni gör!» der.]

Pavel — İskambil kâğıdı, işlenmiş kâğıt.

Pul — Para. «Pulun varsa, iki parti tavla yaparım!»

Plaka — Barbutta oyuncu-ların hesabı yazılan taş tahta.

Çıkmaş — Kasaya teslim edilen para. (Barbut istilahındandır.)

Kül yemek — Yanlış hesap yapmak, «çıkmaş verdi zanne ederek plâkaya yazdım, halbuki vermemiş, kül yemek üç papele mal oldu, keseden ödedim.»

Tefeci — Faizle para veren adam. [Murabahacılar da bu silsileye dahildir. Tefecilerin memleketimizde oynadıkları menfi roller hakkında hazırladığımız (Tefecilik ve tefeciler) adlı bir makale serisinde ehemmiyetli malûmat ve tafsîlat vardır]

Sanatını yap — İş pişir, hazırla.

Tav, Tavlamak — Karşısındaki oyun oynamağa heveslendirmek, hasedini tahrik etmek.

Gözü kara — Pişkin kumar, cesurane oyun oynayan.

Mano — Kumarhanecinin oyun oynatma hakkı olarak aldığı para.

Paycı — Kumarhanecinin aldığı oyun oynatma hakkından hisse alan.

İşlemek — Kâğıtları işaretlemek, sirkaflamak, oyun oynarken bile yapmak.

Ganyot — Kumarhanecinin oyun oynatma hakkı olarak aldığı para.

Gargı — Mevcut parasını bir kâğıda koymak. Altı yedi defa kazandığını geri çekmek, hepsine bir zar etmek. «Baktım şans istiyor, kazancı mın hepsini gargı ettim.»

Fasulye yazmak — Bitirim, cinin, oyun oynatma hakkı olarak aldığı «mano» nun hesabını tutmak.

Zula — Saklamak, yok etmek. «Baktım ki yakalanacağım, Karagözü hemen zula ettim.»

Batuta — On beş, yirmi kâğıttan yapılmış palamut. [Kumar hırsız ortadan aldığı kâğıtları kazanacak şekilde tanzim eder. İlk fırsatta bunu bakara oynatan altı - sekiz deste kâğıdın üstüne kimse görmeden yapıştırır. Bu usul bugün de mode olmuştur. Çünkü yapılamaz. Bakara oynanan kâğıt kutu içinde olduğu için yapıştıramaz. Yirmi, yirmi beş yıl evvel kutu olmadığı için acılgözler ceplerinde batuta taşırılar, o vana sırası kendilerine geldiği zaman yapıştırırlardı. O devirlerde krupye de olmadığı, herkes alacağı kâğıdı herkes kendi kâğıdı için bu hile kolaylıkla yapırdı. Bu işin en ustaları Ermeni Torkum (şimdi Yunanistan'dır). Eczacı Dılan (öldü) ve Cingene lâkabı meşhur (...m dir.)

Bindirme — Bir nevi zar atış tarzı. (Bindirme atmasını bilen oyuncu istediği sayıyı getirir.)

Kesmek — Safdil bir oyununun hile ile parasını almak. (Dün kahvede keriz ediyordun kaç parasını kestir avalın!)

SPOR

Millî Küme
ve
Millî TakımTürk Millî Takımını artık
sahada görmek istiyoruz

Yazan: Murat Kayahan

Her zaman hatırladığımız, görmek istediğimiz bir derdi - miz vardır: Millî takım. Bizim imrene imrene okuduğumuz, resimlerini gördüğümüz millî maçlara hasret kalışımızın sırrı nedir acaba? Senenin bir kaç zamanında seyahatlere çıkılır, Millî maçlar yapılır (!). Bu seyahatlere götürülen takımlar bir kaç gün içinde hazırlanır. «Her za-

maçları neticelendi. Şimdi millî küme birliği başlıyor.

Tabii bu küme sevinilecek spor hareketlerinin en iyisi ve en kuvvetlisidir. Fakat millî kümeye başlanırken iki nokta ihmal edilmemelidir.

1 — Millî takım
2 — Millî kümeye girmiyen takımlar lîki.

millî takımı seçebiliriz. Millî

Üstte: 1924 de yapılan Türk-Çekoslovak maçında bir Türk akını
Altta: Son Millî Takım Yugoslav maçından evvel Taksim stadında

man faaliyette bulunan güreş bile doğru dürüst millî takım veremez ve memleketin muhtelif şehirlerinde hariçten çağrılacak ecnebi takımlarla karşılaştırmak gençlik arasında spor heyecanını, alâkayı artırmayı temin edemez. Zaten mahdud olan bir kaç ecnebi temasının bir ikisi Anadolu'ya hasredilemez. Sanki İstanbul, spor ilâhının oturduğu yerdir. Bütün millî temsili maçlar, oyunlar burada yapılır» demek mümkün müdür?

Artık bütün şehirlerin lik

Millî kümede oynayacak F. Bahçe takımı kaptanı Cenot

Millî takımımızın sahada görünmesi bizde acayıplıklar arasına girmiştir. Halbuki Avrupa memleketlerinden gelenler gazetenin sayfalarında millî maçı tefsili okuyoruz. Halbuki bizim memleketin haricde teması bulunması senede bir tesadüf edilen haberlerdendir.

Millî küme teşkil edildikten sonra bu kümede oynayan takımlar arasından en kuvvetli kümenin neticesine çok iyi bir not ilâve edebilmek için millî takımımızı seçmek ve çok zaman kaybetmeden beynelmül temaslara başlamak lazımdır. Millî takımın muvaffakiyet kazanabilmesi için seyahatlerden bir iki hafta evvel kamp kurmak değil devamlı millî takım ekzersizi yapmak doğru olur.

Millî küme bizi ancak neticesile sevindirmeyecek, bize çoktanberi gözlerimizin, sahalarda aradığı ay yıldız futbolcuları meydana koyacaktır. Her halde millî takımın kuvvetli ve muvaffak bir takım olması için bir milletin sporu da kuvvetlidir. Fakat millî kümenin dışında bir çok kulüp - ler kalyon. Onları uzun müddet temassız bırakmakla kuv-

Türk millî takımı Yugoslav maçına çıkıyor

vetlerini sıfıra düşürürsek o zaman millî kümenin hiç manası kalmaz.

Bunun için diğer şehir kulüpleri arasında ikinci hattı üçüncü millî kümeler teşkil etmek ve bütün Türkiye futbolünü bir - birle karşılaştırmak en iyi çaredir. Büyük kararlar arifesinde biraz durmak ve düşünmek alâkadarların vazifesi olduğu kadar kat'i menfaatler beklemeyecek olan bütün sporculuğun borcudur.

İstedüğimizin esas bir sampiyon yerine bütün memleketin sporcu olmasını temin etmektir. Fakat beynelmül temasları kuvvetlerimizi ona koymak şarttır.

Yeni gençlik teşkilâtını Maarif Vekâleti üzerine alırken düşünmekte haklıdır. Çünkü şimdiye kadar Türk sporu bilirim, yaparım diye ellerine iş alıp fakat hiç bir şey yapmadan bütün işleri kötüleştirilenlerin ellerinde kalmıştır. Sedat Rıza Futbol federasyonu reisi oldu. Fakat henüz olmadı diyebiliriz. Çünkü vazifesinin ilk semerelerini müsbet neticelerle veremiyen iş adamı isine başlamış demektir. Bunun için Sedat Rızadan millî kümeye basarken millî takım işini halletmesini rica ediyoruz.

Murat Kayahan

MILLÎ KÜME MAÇLARININ
FİKTÜRÜ

Millî küme maçlarının fiktürü şu şekildedir:
14 martta İstanbulda Fener -

Türk-Yugoslav maçında heyecanlı bir an

bahçe - Beşiktaş, Güneş - Galatasaray, İzmirde Altay - Göztepe, Ankara'da Ankaragücü - Gençlerbirliği.

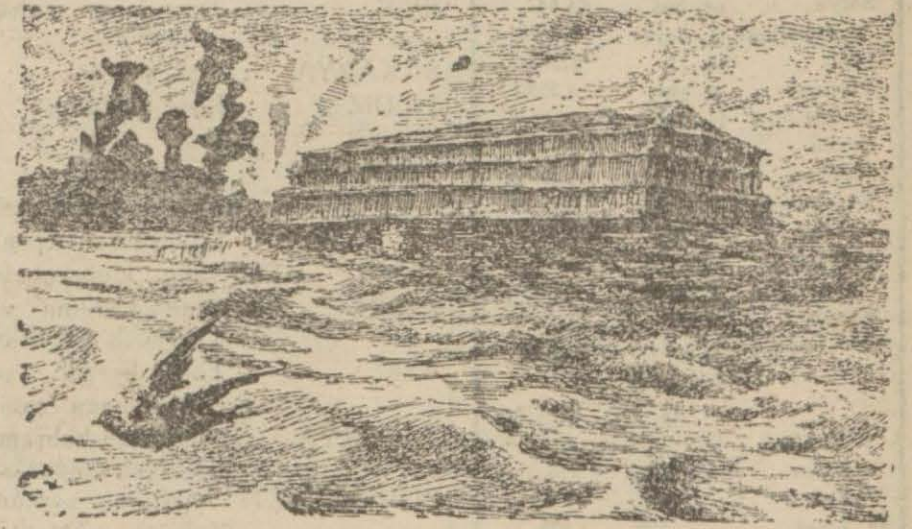
20 mart: İzmirde Beşiktaş - Altay, Ankara'da Fenerbahçe - Ankaragücü.

Tarihî roman: 4

MUSA ÇOCUKLARI

Yahudi tarihinden canlı menkıbeler ve
İbrahim Peygamber

Yazan: M. Râsim Özgen

Nuhun gemisi dalgalar arasında

Bugüne kadar çıkan üç tefrikanın hulâsası:

[İbrahim Peygamberin babası Azer, Keldaniyenin Ur şehrinde mahir bir put ustasıdır. Bir gün, Babilde oturan hükümdar Nemrud bin Kûşun, Ur şehrinde doğacak çocukların öldürülmesi için emir verdiği ve gebe kadınların toplatılmağa başladığını haber alıyor ve kendi karısı Melike de gebe olduğu için endişe ediyor. Evde karısı Melikeye, bu fena havadisi haber verince kadın fena halde korkuyor. Aşağısı bugünkü tefrikamızda devam ediyor.]

Kadın, bu zevkin, bir sıcaklığın, bir serap gibi, önünde, eridiğini, akıp gittiğini duyuyordu. Kanatlı minini minilek, uzaklara, görünmeyen ufukların arkasına uçmuş gibiydi; gözlerinin içinde yaşayan hülyalarını, derin bir karanlık sarmıştı.

Elleri ile şakaklarını sıkıttı. Sıkıttı ve bir ümitsizlik hamlesi ile silkine rek sedirden aşağıya atladı.

Melikenin asabî hareketi ile Azer uyandı. Başını örtüsünün altından çıkararak:

— Sabah mı oldu?.. Diye sordu.

Melike, ilöya dualar mırıldanıyordu. Boğuk bir sesle:

— Sabah oluyor, dedi.

Azer, bahçenin öteki yanındaki arktan geçen suyun, muhiti saran sükkûtun üstündeki, sırlı sımsıma. Uyannan kazların, ördeklerin, tek tük işitilen vakvakların dinledi. Uzaklarda horozlar ötüyor; yan taraftaki evlerden birinde bir koyun meliyordu.

Melike, ayakta, iri vücutlu, sağlam adeleli kocasının kalkısını, mahzun bakışlarla seyretti ve yere inerken ayaklarına sandallarını uzattı.

İkisi de, havuzun kenarına gömerek, yüzlerini yıkadılar.

Azerle Melike, süt, hurma ve ekmeğe, mürekkep olan sabah yemeklerini yerken, hızlı hızlı kapı

çalındı. Bir anda, her ikisinin elleri... Dolu ağzuları hareketten kaldı, boğazlarına yükselen bir şey nefeslerini kesmişti.

Kameriye'yi saran gül yapraklarından güneşin hüzmeleri sızıyor, havuzun suları üstünde yaldızlı lekeler vücutta getiriyordu. Sabah havasının tazeliğine gömülen bahçenin üstünde, portakal çiçeklerinden, dalları üstünde salkım salkım sarkan hurmalardan tatlı bir koku yayılıyordu.

Kapı, tekrar ve sarsıla sarsıla çalındı. İkisinin de, birbirinde cevap arıyan, gözleri alevlendi ve birdenbire kapı tarafındaki ağaçlar arasında kaydı. Melike, titriyen sesiyle, kendi kendine söylenir gibi mırıldandı:

— Geldiler!..

Azer cevap vermedi. Kadın, tekrar mırıldandı:

— Ne yapacağız?..

Kocası silkindi; iri gövdesini gererek, bir hamlede ayağa kalktı. Yüzünde, korkunç bir ihtilâf vardı; gözlerinde çılgın, vahşi bir alev parlıyordu. Ölüme geçeni parçalayacak gibi yumruklarını sıkıyordu.

Melike, ebelerden, memurlardan korkusunu unuttu; kocasının hali,

taş - Galatasaray, İzmirde Fenerbahçe - Altay, Ankara'da Güneş - Ankaragücü.

27 martta: İstanbulda Altay - Fenerbahçe, Ankara'da Göztepe - Gençlerbirliği.

28 mart: İstanbulda Altay - Beşiktaş, Ankara'da Göztepe - Ankaragücü.

3 nisan: İstanbulda Güneş - Ankaragücü, İzmirde Gençlerbirliği - Göztepe.

4 nisan: İstanbulda Beşiktaş - Ankaragücü, İzmirde Gençlerbirliği - Altay.

17 nisan: İzmirde Galatasaray - Göztepe.

18 nisan: İstanbulda Güneş - Ankaragücü - Altay.

24 nisan: İstanbulda Gençlerbirliği - Beşiktaş, Ankara'da Ankaragücü - Altay.

25 nisan: İstanbulda Fenerbahçe - Gençlerbirliği, İzmirde Ankaragücü - Göztepe.

1 mayıs: İstanbulda Beşiktaş - Göztepe.

2 mayıs: İstanbulda Fenerbahçe - Göztepe.

8 mayıs: İzmirde Fenerbahçe - Göztepe, Ankara'da Güneş - Gençlerbirliği.

9 mayıs: İstanbulda Beşik -

onu sarsmıştı:

— Ne oldun Azer?..

Put yontucusu, karısının endişeli sesi ile gevşedi ve kâbuslu bir rüyadan uyanır gibi mecaliz bir iç çekişi ile:

— Hiç... dedi.

Bu anda, bir eşek anırmaya başlamıştı.

Melike, bir yay gibi fırladı ve ağaçların altında kaydı. Azerin dudaklarında hazin bir tebessüm belirdi: Kapıyı vuran babası idi [2]. Eşegin sesinden anlamıştı.

Bir dakika sonra... İleride yüzü, beyaz saçları ve göğsüne kadar inen ak sakalı içinde kaybolan... Zayıf, uzun boylu bir ihtiyar görünüyordu. Elindeki değneğine dayanarak yürüyor, beli ep'ce bükülmüş görünüyordu. Diz kapaklarına kadar inen kirli beyaz entarisinin ön kısmının iki yanında, omuzlarını saran siyah kıldan bir atkının uçları sallanıyordu. Tabanlarının etrafında çatlaklar görünen kabarık damarlı ayakları çıplaktı.

İhtiyar arkasından, eşiği yederek Melike geliyordu.

Azer, başını öpen babasının elini ağızına götürdü. Sonra, sedirin üstünde oturmasına yardım etti. Melike, eşiği, havuzun yanı başındaki inir ağacının altına götürdü ve üstündeki kıl heybeden, süt, yağ çömleklerini, yumurtaları çıkarırken havvan başını uzatmış, ağızını suya daldırmıştı.

Azer, bugün, öğleyi geçtiği halde dükkânına gitmedi. Saatleri, intizar ateşleri içinde geçiyordu. Babası ile hep gebelik, çocuk meselesini konuştu.

Bir defasında, Melikeyi, Fırat nehri kenarında oturan kabilenin içine göndermek, bir müddet orada bırakmak hatırlarına geldi. En emniyetli iş, bu idi. Öyle amma... Azer, o zaman şehirde kalamazdı; memurlar, karısının ondan istiyceklerdi; sıkıştırılacaklardı; hapse de atılacaklardı. O halde, put ustacılığı ile, kırk senedenberi yerleştiği şehri, intizama koyduğu evini ve dükkânındaki işini bırakması lâzım geliyor - du. Bu, mühim bir mesele idi; fakat çocuk, zürriyet ondan daha ehemmiyetli değilmidi?

(Devamı var)

[2] Mezopotamya'da, bir sürü Sâmî kavimler, kabile ve göçebe halinde yaşarlardı (tarihler). Nâhırun yaşı yirmi dokuza balığ öldükte oğlu Tareh dünyaya geldi. Nâhırun yüz on dokuz sene yaşadı (Tevrat).

— Şimdiye kadar hiç tecrübe etmedim.

O sırada da kapıya vuruldu ve muhavere kesildi.

Con:

— Galiba posta geldi, dedi.

İçeriye giren hizmetçi kadın, bir tepsi üstünde Con'a bir mektup getirdi. Con mektubu aldı, zarfa baktı ve dudaklarını büküdü.

Hizmetçi çıkınca:

— Vassalaro'dan geliyor, dedi.

Zarfı açtı. İçinden yarım düzine kadar esmer renkte kâğıt çıktı. Bu kâğıtlardan birinde beş on satır yazı vardı.

Con okudu:

"Bu akşam sizinle mutlaka görüşmek istiyorum. Beston Tracey ile İthurn Rud yolunun birleştiği yerde sizi saat on birde bekleyeceğim. Eğer canınızı seviyorsanız, üzerinize yüklü bir para almanızı tavsiye ederim."

Mektupta Vassalaro imzası vardı. Con mektubu yüksek sesle okudu:

— Böyle bir mektup yazmak için bir insanın deli olması lazımdır, de-

di, çağırıldığı yere gideceğim. Fakat kendisine öyle bir nezaket dersini vereceğim ki ömrü oldukça unutmasın!

Mektubu Kara'ya uzattı, o da hiç sesini çıkarmadan dikkatle okudu ve mektubu verirken:

— Eğer giderseniz, yanıma tabancanızı alınız, dedi.

Con Leksman saatine baktı: — Daha bir saat var, dedi, fakat Hbun Rud'a gidinceye kadar da yirmi dakika ister.

— Hakikaten gitmeğe karar verdiğiniz mi?

— Elbette. Sonra buraya gelsin de, rezalet mi çıkarsın? Emin olunuz ki, ben gitmesem, o buraya gelmez.

— Peki, borcunuzu verebilecek misiniz?

Con cevap vermedi. Tekrar mektubu baktı. Vassalaro'nun kullandığı kâğıt başka kâğıtlara benzemiyordu. Sünger kâğıdı gibi bir şeydi. Hattâ bazı yerlerinde mürekkep lekeleri vardı. İçlerine bir şey yazmamış boş kâğıtlar da hiddetli bir adamın (Devamı var)

Polis romanı: 4

Karanlıkta bir ışık

Muharriri: Edgar Valas
Çeviren: Muammer Alatur

Kara düşünceli bir tavırla başını salladı.

Con sözünü devam etti:

— Benim sizinle gizli kapaklı ilişim yoktur. Fakat bu adamın hiç te hoşuma gitmediğini itiraf ederim. Lâkin dün kendisine Bondrada tesadüf ettim. Şimdi oynanan piyesimin kazanacağı muvaffakiyetten emin olduğum için, bu cesaretle kendisinden para istiyorum. Piyesimden alacağım para ile borcumu kolayca ödeyebileceğimi biliyorum. Fakat şu dakika bir şey yapabilecek vaziyette değilim.

— Anlıyorum. Acaba madam Leksman bu vaziyeti biliyor mu?

— Pek o kadar bildiğini zannetmem.

Leksman bu vaziyeti biliyor mu?

bir yukarı dolışmağa başladı.

— Bu adamın son defa bana karşı ne kadar çirkin muamelede bulunduğunu hiç bir zaman kendisine söylemedim.

Birden durdu ve Kara'ya dönerken:

— Beni ölüme tehdit ettiğinden haberiniz yoktur elbette! dedi.

Kara gülmüşedi:

— Bu tehdidin şaka olduğunu pek zannetmiyorum. Hattâ o kanaatla kendisine iyi bir ders vermek isterim.

Kara elini romancının omuzuna koydu:

— Eğer güldümse aldırış etmeyiniz, dedi, bu adamın bir kimseyi ölüme tehdit etmesi kadar dünyada gülünç bir şey yoktur. Dünyada bu

herif kadar hokkabaz kimse olamaz.

[Polis romanları yazmakla meşhur Con Leksman şatosuna döndüğü zaman karısı Gras bir misafirin geldiğini haber verdi. Misafir Kara isminde çok yakışıklı, güzel, zengin bir Yunanlıdır. Yemekten sonra Gras hiç hoşlanmadığı bu misafirden uzak kalmak için salona çekiliyor. İki erkek romancının mesai odasında konuşuyorlar. Con Leksman paraya ihtiyacı olduğu için Vassalaro isminde bir Yunanlıdan ödünç para almıştır. Oynamak üzere olan piyesinin hasılatı ile borcunu ödeyecektir. Konuşuyorlar:]

— Herifi pataklamadığımı şimdi bin kere pişmanım.

— Vassalaro'yu tanımadığınızı gitkçe daha iyi anlıyorum. Bu adamın tam manasile alçak birisi olduğuna şüphe yoktur. Tehditlerin de, evet, çok mahirdir. Fakat ona bir pundunu getirip te tabancanızı ucunu gösterirseniz, eğer düşüp bayılmazsa iyi... Sonra bilmiyorum; tabancanız var mı?

— Canım, şimdi bu lâfları bira-

BORSA - PIYASA

6-3-937

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	617.	616.50
Nevyork	0, 7911	0.7949
Paris	17. 0425	17.125
Milano	15, 0275	14.1010
Bükşel	4, 6920	4.7060
Atina	88, 575	88.65
Cenevre	3, 4665	3.4835
Sofya	64, 505	64.82
Amsterdam	1, 4458	1.4530
Prag	22, 71	22.8216
Viyana	4, 28.2	4.2590
Madrid	11, 41	11.4617
Berlin	1, 9633	1.9780
Varşova	4, 1825	4.2070
Budapeşte	4, 3760	4.3618
Bükreş	108, 265	108.925
Belgrat	34, 5225	34.69
Yokohama	2, 7786	2.7925
Moskova	24, 94	24.92
Stokholm	3, 1434	3.1588

PARALAR

	Alış	Satış
1 Sterlin	615.-	617.-
1 Dolar	123.	126.
20 Frank	116.	116.
20 Lire	120.	120.
20 Belçika Frangı	80.	84.
20 Drahm	18.	22.
20 İsviçre Frangı	565.	575.
20 Leva	20.	23.
1 Florin	63.	66.
20 Kron Çek	70.	75.
1 Şilin Avusturya	20.-	23.-
Pezeta	-	-
1 Mark	25.	28.
1 Zloti	20.	22.
1 Pengo	21.	23.
20 Ley	11.	14.
20 Dinar	48.	52.
Yen	-	-
1 Kron İsveç	30.	32.
1 Altın	1035.	1036.
1 Banknot	246.	247.

ESHAM

	Açılış	Kapanış
İş Bankası Ml.	N.	N.
" " Ha.	Ha.	Ha.
Anadolu şm. 60 0/0 Peşin		

" " yüzde 60 0/0 Vadeli

" " 100 de 100
Aslan çimento 14,65 14,55
Merkez Ban.

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk Borcu I Peşin		
" " I Vadeli	19,775	19,725

	Açılış	Kapanış
" " II		
" " II Vadeli	19,25	19,25
" " III Peşin		
" " III Vadeli		

	Açılış	Kapanış
Ergani		
Sivas Erzurum I	95	95
" " II		
" " III		

	Açılış	Kapanış
Şark şim.		
Yüzde 5 Hazine		
" 2		

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu Pe. I	-	-
Va. I	39,20	39,20
" Pe. II		
Va. II	39,20	39,20
" Pe. III		
Va. III		
" Müessil Pe.		

" " Va. - - - -

Dr. Hafız Camel

(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğle - den sonra saat (2.5 tan 6 ya kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hasta - larını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah 9.5 - 12 saatleri ha - kiki fıkara mahsustur. Muayene - hane ve ev telefon: 22398. Kışık telefon: 21044.

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PIYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

5 inci keşide 11 - Mart - 1937 dedir.

Büyük ikramiye **50.000** liradır.

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000

Liralık ikramiyelerle (10.000

ve 20.000) liralık iki adet

mükâfat vardır...

Dikkat: Bilet alan herkes 7 - M A R T .

937 günü akşamına kadar biletini

değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üze -

rindeki hakkı sakıt olur..

SİNEMA

BEYOĞLU

SARAY	: Kızlar mektebi ve cinayete harp
TÜRK	: Türk inkılabında terakki hamleleri
MELEK	: Sevişmek arzusu
İPEK	: Rus - Japon muharebesi
SAKARYA	: Aşk şükranı
YILDIZ	: Rose Marie
SÖMER	: Zafer yolu
ALKAZAR	: Zafer günü
TAN	: Beyazlı kızlar mektebi ve son uçuşu

ŞİK	: Ehli salıp muharebeleri
ŞARK	: Anne Karenin ve Yavrucuk (Şarlo)
ASRİ	: Foli Berzer ve Beklenmeyen şahit
ASTORYA	: Hindistan kahramanı ve Malek kaçakçı
CUMHURİYET	: Yıldırım kaptan, Kukariçe ve Mekaud

İSTANBUL

FERAH	: Kan kardeşler ve Parisli şantöz
MİLLİ	: Çapkın genç ve Kızıl çayır
HİLÂL	: Hortlak
AZAK	: Balalayka ve herkes ondan bahsediyor
ALEMDAR	: Denizler perisi ve Şarlo maskeli baloda
KEM ALBEY	: Şafakta silâh sesleri ve İltirak adası

KADIKÖY

HÂLE	: İşte bahriyeliler
ÜSKÜDAR	: Mazurka
BAKIRKÖY	: Mişel Strogof

★

7-3-937 P A Z A R

gündüz ve akşamı 20.30 da

Ü M İ T

5 perde

Yazan : Henry

Bernstein Türk -

çeye çeviren :

H.Fa hr i Oo y z a n

★

7-3-937 P A Z A R ve gündüz

akşamı saat 20.30 da

DELİ DOLU

Yazan : Halit Fahr Ozansoy

Müzik : Fehmi Ege

KULAKLAR

Güzel sesleri işittiği gi - bi, bazan parazitleri de alır. Her ses sizi oya - lamasın.

KREM

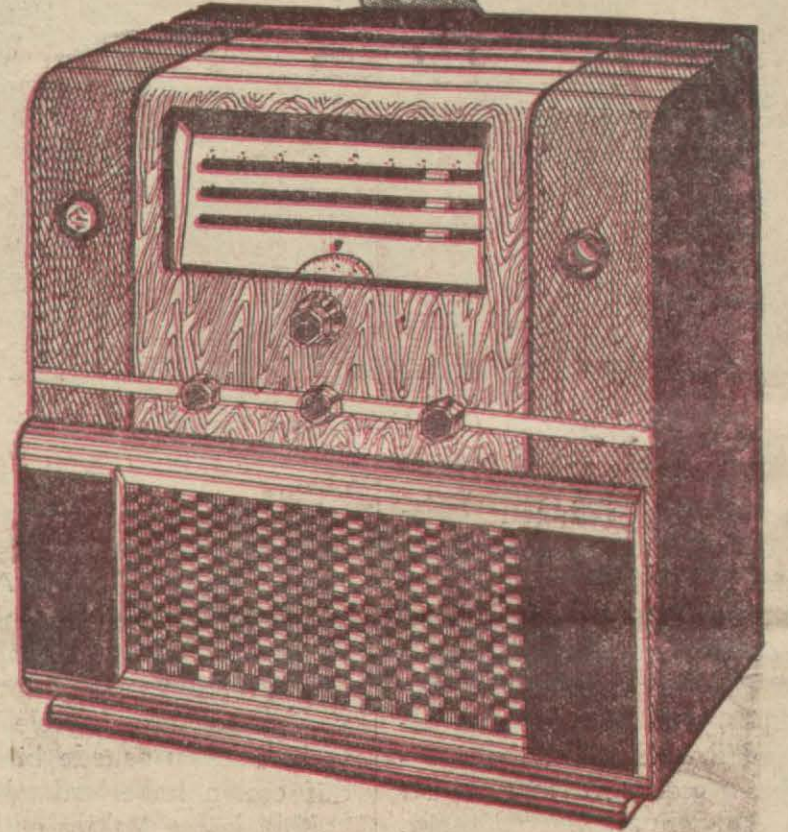
PERTEV

Hakkında dinlediğiniz ve duyduklarınızın en büyük teminatı, onun kararmayan parlaklığı ve hadiseler karşısında unutulmayan adıdır.

Her kes tasdik eder!

MARKONI

MUZİK CİYETİNDEN
EN YÜKSEK MERTEBEYE
ERMİŞTİR

Pil ve akümülatörle işleyen hususî model

12 AY VADE İLE SATIŞ

SAHİBİNİN SESİ ve Acentalarında

ANKARA: Vehbi Koç Ticaretevi
DIYARBEKİR: Şerif Yardımcı
KONYA: Ahmed Mücîp Dölen
MERSİN: Jori Satel
BALIKESİR: Hüseyin Alganer
ADANA: Ş. Rıza İşçen, Yeni mağaza

MUĞLA: A. Adnan, Elektrik fabrikası sahibi
SAMSUN: C. Celâl Özlü - S. Kemal Sezen
TRABZON: Dedeoğlu ve Pulataneli kardeşler
ZONGULDAK: İsmet Ağartan - Ahmed Yüksek
AFYON: İzzet Özkara
BURSA: Mehmed Hüzmen

ESKİŞEHİR: Hasan Alanya
İZMİR: Artür Vetter
LÖLEURGAS: Hasan Dalca
ANTALYA: Veli kardeşler ve şerikleri
ANTEB: Naci ve H. Ahmed Dâi kardeşler

KAYSERİ: İsmail ve oğulları Cingül
BANDIRMA: Ahmed ve Ba - haettin Bereket kardeşler
AYDIN: Mehmed Güler.
EDİRNE: Muallim Hilmi Atakan

İstanbul İkinci İcra Memurlu - gundan:

İpotek cihetinden paraya çev - rilmesi mukarrer olup tamamına 800 lira kıymet takdir edilen Be - giktaşda teşvikiye mahallesinde u - zunca ova sokağında eski 4 yeni 4 No. lu ve bir tarafı sabık mabe - yin kilercilerinden Vazir Salihaga hane ve bahçesi ve bir tarafı Fat - ma hanım hane ve bahçesi ve bir tarafı mezkûr cadde ile mahdud maa bahçe hanenin tamamı açık arttırmaya vaz edilerek son müş - terisi Nuriye ihale katiyesi yapıp - mışsa da müşteri müzayede bede - lini kanunî müddeti zarfında getir - mediğinden ihale kararı fesh olu - narak icra ve iflâs kanununun 133 üncü maddesine tevfi kan mezkûr gayrı menkulün yeniden müzaye - deye konmasına karar verilmiş o - lup mezkûr gayrı menkul 22/3/937 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar dai - rede yapılacak açık arttırma ile en - çok arttırmanın üstünde bırakıla - caktır.

Arttırmaya iştirak edeceklerin kıymeti muhamminenin yüzde ye -

di buçuğu nisbetinde pev akçesi - ni veya millî bir bankanın mektu - bunı hamil bulunmaları iktiza e - der. Daha fazla malûmat almak is - tetenlerin 5/3/937 tarihinden iti - baren dairede açık bulundurul - cak olan arttırma şartnamesile 934/1454 No. lu desya derununda mevcut ve mezkûr gayrı menku - lun evsaf ve mesaha ve sairlerini havi ve vaziyet ve takdir kıymet raporunu görüp anlayabilecekleri ilân olunur.

Dahiliye mütehassısı
Dr. Ali Rıza Sağlar
Beşiktaş Tramvay Durak
Hastalarını hergün öğleden sonra kabul eder.

İstanbul Asliye 4 cü Hukuk Mah - kemesinden:

Millî Müdafaa Vekâletine izafe - ten İstnabul Hazinesi Maliye Mu - hakemat müdüriyeti tarafından Kumkapıda Tülbenci mahallesin - de Molla taş caddesinde 68 No. lu evde oturan Mustafa Rağip ile Sa -

lih aleyhlerine 93/707 numara ile açılan 441 lira 46 kuruşun tahsili - davasından dolayı müddealeyhle - re ilân tebliğat yapıldığı halde mahkemeye gelmediklerinden gi - yapılarında muhakemeye devam o - lunmuş ve müddei vekili bir kıt'a teahhütname ve talimatname ile masraf cetvelini ibraz ettiğinden bahisle muameleli giyap kararının ilân tebliğine ve ilân gününden itibaren de müddealeyh Rağibe bir ay mühlet verilmesine ve mu - hakemenin 9/4/937 Cuma günü saat 14 de bırakılmasına karar ve - rildiğinden yukarıda adresi ve adı yazılı müddealeyh ilân gününden itibaren bir ay zarfından işbu gi - yap kararına itiraz etmediği ve yazılı günde mahkemeye gelmedi - ği veya bir vekil göndermediği tak - dirdi giyabında hüküm verileceği ve bu bapta ki giyap kararı da mah - keme dvarına asıldığı ilân olu - mu (937/707)

Okul Kızı

Okul kızlarının yıl rdır bekle - dikleri biricik k z mecmuası 1 Nisanda çıkıyor.

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan

Cağaloğlu Nuruosmaniye cad.
Cağaloğlu No. 30 (Eczanesi yanında) Telefon: 22566

1355 Hicri Zilhicce 23
1352 Rumi Şubat 22

Yıl 1937, Ay 3, Gün 66, Kasım 120

7 Mart
Pazar

Vakitler	V. satı sa.	Ezani a. d.
Güneş	6 26	12 19
Öğle	12 26	6 18
İkindi	15 39	9 32
Akşam	18 07	12 00
Yatsı	19 35	1 30
İmsak	4 47	10 40

Sahur ve Umumi nezihayit idare eden Başıunarrar

E. İzzet

Basi'd gi - yer : Ma - baai Ebuzziya